

LUONNOS 29.1.2026

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Kevasta annettua lakia siten, että lakiin tehtäisiin useita Kevan johtoa, sen toimintaa ja kelpoisuusvaatimuksia sekä Kevan sijoitustoimintaa, tilinpäätöksen laadintaa koskevia muutoksia ja tarkennuksia.

Kevan valtuutettujen toimikausi muutettaisiin alkamaan kunta- ja aluevaalien toimittamisvuonna marraskuun alusta, kun se tällä hetkellä alkaa mainittuna vuonna syyskuun alusta. Muutoksen myötä syksyllä 2025 toimikautensa aloittaneiden valtuutettujen toimikausi jatkuisi poikkeuksellisesti kaksi kuukautta tavanomaista pitempään. Kevan hallituksen sijoitustoiminnan asiantuntemuksen kasvattamiseksi hallituksen kokoonpanoa koskevaa säännöstä muutettaisiin niin, että hallituksessa voisi olla kaksi sijoitustoimintaan perehtynyttä asiantuntijajäsentä.

Kevan hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimuksia sekä Kevaa koskevia yleisiä hallintovaatimuksia tarkennettaisiin siten, että ne vastaisivat soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle ja hallinnolle asetettuja vaatimuksia sellaisina kuin ne ovat työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain vuoden 2026 alusta voimaan tullessa muutoksessa. Kevan hallituksessa edellytettäisiin kokonaisuutena olevan hallituksen tehtävien hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus, ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan mahdollisuuksia toimia finanssialan yhtiöiden, yhteisöjen tai laitosten palveluksessa, toimitusjohtajana tai hallintoelinten jäsenenä rajoitettaisiin. Hallituksen olisi määriteltävä Kevan keskeiset toiminnot, ja keskeisistä toiminnoista vastaavilta henkilöiltä edellytettäisiin sekä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemusta että tehtävän vaatimaa ammatillista pätevyyttä ja kokemusta. Kevalla tulisi olla riittävät menettelyt ja kirjalliset toimintaperiaatteet toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten sekä keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta. Hallituksen olisi vuosittain arvioitava hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa ja pidettävä ne ajantasaisina.

Lakiin lisättäisiin säännökset Kevan eläkevastuurahaston varojen sijoittamisessa noudatettavista, sijoituspäätösten valmistelua ja tekemistä sekä sijoitussuunnitelmaa koskevista vaatimuksista. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaa koskevia säännöksiä, ja sen mukaan Kevan sijoittamistoiminnan tulisi olla itsenäistä ja Kevalla tulisi olla sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö. Lisäksi täsmennettäisiin säännöksiä siitä, että Kevan olisi tilinpäätöstä laatiessaan noudatettava kirjanpitolain säännöksiä esimerkiksi konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja sijoitusten käypään arvoon arvostamisesta. Finanssivalvonnalle säädettäisiin toimivalta antaa Kevan sijoitustoimintaa ja tilinpäätöksen laadintaa koskevia tarkempia määräyksiä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2028. Tilinpäätöksen laadintaa ja kirjanpitolain noudattamista koskevat muutokset tulisivat kuitenkin sovellettaviksi vasta 1.1.2029 alkaen.

Sisällysluettelo

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT.....	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta.....	3
1.2 Valmistelu.....	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	4
2.1 Valtuutettujen toimikausi.....	4
2.2 Kevan johtoa koskevat kelpoisuusvaatimukset.....	4
2.3 Keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt	6
2.4 Kevan sijoitustoimintaa koskeva sääntely	7
2.5 Kevan tilintarkastus ja tilinpäätös	9
3 Tavoitteet	10
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	10
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	10
4.2 Pääasialliset vaikutukset	12
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	12
4.2.2 Viranomaisvaikutukset.....	12
4.2.3 Vaikutukset Kevan toimintaan.....	12
5 Lausuntopalaute	15
6 Säännöskohtaiset perustelut	15
7 Lakia alemman asteinen sääntely.....	23
8 Voimaantulo.....	23
9 Toimeenpano ja seuranta	23
LAKIEHDOTUS	24
Laki Kevasta annetun lain muuttamisesta.....	24
RINNAKKAISTEKSTI	28
Laki Kevasta annetun lain muuttamisesta.....	28

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Tämä hallituksen esitys sisältää useita muutosehdotuksia Kevasta annetun lain (66/2016) säännöksiin Kevan hallinnosta ja toiminnasta. Keva on julkisoikeudellinen, jäsenyhteisöjensä hallinnoima eläkelaitos. Sen jäsenyhteisöitä ovat kunta- ja hyvinvointialuealan toimijat, ja sen lakisääteisenä tehtävänä on huolehtia jäsenyhteisöjensä palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoituksesta ja toimeenpanosta. Kevan tehtäviin kuuluu hoitaa myös valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa. Lisäksi Kevalle on säädetty eräitä muita tehtäviä Kevasta annetussa laissa ja muussa lainsäädännössä.

Kevan ylin päätöksentekaelin on valtuutetut. Valtionvarainministeriö määrää valtuutetut kunta- ja aluevaalien toimitusvuonna syyskuun alussa alkavaksi nelivuotiskaudeksi. Keva on ehdottanut ministeriölle, että valtuutettujen toimikausi siirrettäisiin alkamaan hieman nykyistä myöhemmin, jotta valtuutettujen valintaan jäisi riittävästi aikaa huhtikuussa toimittavien kunta- ja aluevaalien tulosten vahvistamisen jälkeen. Lisäksi Keva on ehdottanut ministeriölle, että Kevan hallitukseen tulisi voida nimittää kaksi sijoitustoimintaan perehtynyttä asiantuntijajäsentä hallituksen sijoitusosaamisen parantamiseksi.

Kevan hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle on asetettu pääosin vastaavanlaiset kelpoisuusvaatimukset ja toimintavelvoitteet kuin työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle on säädetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997, jäljempänä *TVYL*). Näitä vaatimuksia on tarkennettu *TVYL*:iin tehdyllä lainmuutoksella 213/2025, joka tuli voimaan vuoden 2026 alusta. Kyseisellä lainmuutoksella työeläkevakuutusyhtiöiden hallitukset velvoitettiin myös määrittelemään yhtiöiden keskeiset toiminnot ja asetettiin vaatimus näistä toiminnoista vastaavien henkilöiden pätevyys- ja kokemusvaatimuksista. Kevasta annettuun lakiin on perusteltua tehdä vastaavanlaiset muutokset Kevan johtoa ja keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä koskevien vaatimusten osalta.

Kevan toiminnan valvonta kuuluu Finanssivalvonnalle. Se on ehdottanut valtiovarainministeriölle, että Kevasta annettuun lakiin lisättäisiin *TVYL*:ä vastaavaa sääntelyä siitä, millaisia menettelyjä Kevan on noudatettava sijoittaessaan eläkevastuurahastonsa varoja. Finanssivalvonta on pitänyt ongelmallisena myös sitä, että Kevasta annettu laki jättää pääosin Kevan omaan harkintavaltaan, miltä osin se noudattaa tilinpäätöksensä laadinnassa kirjanpitolakia (1336/1997). Voidaan pitää perusteltuna, että Kevasta annetussa laissa säädettäisiin nykyistä tarkemmin niistä keskeisistä seikoista, jotka Kevan on otettava huomioon ja joita Kevan on noudatettava sijoitustoimintaa harjoittaessaan ja tilinpäätöstä laatiessaan. Lisäksi Finanssivalvonnalle tulisi säätää toimivalta antaa tarkempia määräyksiä näiden säännösten noudattamisesta.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Valmistelun aikana on kuultu lakiesityksen sisällön kannalta keskeisiä tahoja, erityisesti Kevaa ja Finanssivalvontaa.

Luonnos hallituksen esitykseksi on ollut lausuntokierroksella tammi-maaliskuussa 2026...

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Valtuutettujen toimikausi

Kevan valtuutetuista ja heidän valinnastaan säädetään Kevasta annetun lain 8 a §:ssä. Lainkohdan mukaan Kevassa on 30 valtuutettua, joilla kullakin on henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtiovarainministeriö määrää valtuutetut neljäksi vuodeksi kerrallaan. Mainitussa pykälässä säädetään erikseen siitä, minkä tahojen ehdottamista henkilöistä valtuutetut valitaan. Lisäksi pykälässä todetaan, että kuntien, kuntayhtymien, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien valtuutettuja ja varavaltuutettuja määrättäessä otetaan huomioon eri ryhmien kuntavaaleissa ja aluevaaleissa saamat yhteenlasketut ääniosuudet vaalilaissa (714/1998) säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Kevasta annetun lain 38 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan säännöstä valtuuskunnan toimikaudesta on sovellettu ensimmäisen kerran vuonna 2017 valittavaan valtuuskuntaan, ja lain voimaan tullessa toimivaltaisen valtuuskunnan toimikausi on jatkunut elokuun 2017 loppuun. Valtuutettujen valintaa koskevia säännöksiä on sittemmin muutettu laeilla 513/2020 ja 293/2023. Näitä lakimuutoksia koskevien voimaantulosäännösten mukaan valtuutettujen toimikausi on jatkunut 31.8.2021 ja 31.8.2025 asti.

Edellä mainittujen voimaantulosäännösten perusteella Kevan valtuutettujen toimikausi alkaa siis kunta- ja aluevaalien toimittamisvuonna syyskuun alusta ja jatkuu seuraavien kunta- ja aluevaalien toimittamisvuoden elokuun loppuun saakka. Vaalilain mukaan kunta- ja aluevaalit järjestetään samanaikaisesti huhtikuun kolmantena sunnuntaina. Valtuutettujen valinta kunta- ja aluevaalien tulokset huomioon ottaen on ollut Kevan mukaan vaikeaa saada tehtyä elokuun loppuun mennessä johdun kesälomakaudesta ja asiassa tarvittavista poliittisista neuvotteluista. Siksi Keva on ehdottanut ministeriölle, että valtuutettujen toimikausi siirrettäisiin alkamaan hieman nykyistä myöhemmin.

2.2 Kevan johtoa koskevat kelpoisuusvaatimukset

Kevan hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle on asetettu pääosin vastaavanlaiset kelpoisuusvaatimukset ja toimintavelvoitteet kuin työeläkevakautusyhtiöiden johdolle TVYL:ssa. Näiltä osin Kevasta annetun lain säännöksiä tarkennettiin viimeksi lainmuutoksella 555/2024, joka tuli voimaan vuoden 2025 alusta.

Kevasta annetun lain 9 §:n 1 momentin mukaan Kevan hallitus johtaa ja kehittää Kevan toimintaa sekä valvoo Kevan etua. Kevan valtuutetut valitsevat hallituksen kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksella on yleistoimivalta hoitaa Kevan asioita (HE 102/2019 vp, s. 14 ja 15). Pykälän 2 momentissa säädetään hallituksen kokoonpanosta. Hallituksessa tulee olla yksitoista jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kolme valitaan kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä edustavien edustavimpien valtakunnallisten neuvottelujärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kaksi valitaan Kunta- ja hyvinvointialueuudantajat KT:n ehdottamista henkilöistä, ja kuusi jäsentä valitaan kuntien keskusjärjestön ja hyvinvointialueiden yhteisesti ehdottamista henkilöistä. Valtuutetut määräävät hallituksen varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Pykälän 3 momentin mukaan hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakautustoiminnan asiantuntemus. Lisäksi hallituksessa on oltava hyvä sijoitustoiminnan

asiantuntemus. Hallituksen varajäseniin sovelletaan vastaavia vaatimuksia. Hallitukselle ja sen jäsenille säädettyt kelpoisuusvaatimukset ovat siis kahdentyyppisiä, henkilökohtaisia ja kollegiaalisia (HE 21/2015 vp, s. 13 ja HE 102/2019 vp, 4–5). Hyvämaineisuutta ja hyvää työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemusta koskevat vaatimukset ovat henkilökohtaisia ja ne on jokaisen hallituksen jäsenen täytettävä, kun taas hyvää sijoitustoiminnan asiantuntemusta ei edellytetä jokaiselta yksittäiseltä hallituksen jäseneltä, vaan tämän vaatimuksen tulee täytyä hallitusta kokonaisuutena arvioitaessa. Hyvää sijoitustoiminnan asiantuntemusta koskevan vaatimuksen täytyminen edellyttää Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan sitä, että vähintään yhdellä kolmasosalla hallituksen jäsenistä on hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus (Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 3/2025, kohta 4.1).

Työeläkevakuutusyhtiöiden hallitusten jäseniä koskevista kelpoisuusvaatimuksista on säädetty TVYL 9 e §:ssä. Pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään edellä kuvattua Kevasta annetun lain 9 §:n 3 momenttia, eli myös työeläkevakuutusyhtiöiden hallitusten jäsenten on oltava hyvämaineisia, heillä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemus ja hallituksissa on oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus. Kyseistä TVYL 9 e §:n 2 momenttia on kuitenkin tarkennettu lainmuutoksella 213/2025 siten, että sijoitustoiminnan asiantuntemusta koskevaa vaatimusta koskee hallitusta kokonaisuutena ja hallituksella on oltava myös muu sen tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Ensiksi mainitulla muutoksella on haluttu selventää sitä, että kyse on kollegiaalisesta vaatimuksesta (HE 194/2024 vp, s. 17). Jälkimmäinen vaatimus edellyttää, että hallituksen jäsenillä yhdessä on työeläkevakuutusyhtiön toiminnan asiaankuuluvilla osa-alueilla ammatillinen pätevyys ja kokemus, joita tarvitaan yhtiön ammattimaiseen johtamiseen. Ammatillinen pätevyys ja kokemus voi liittyä esimerkiksi erilaiseen yhteiskunnalliseen osaamiseen, erilaisiin työ- ja johtotehtäviin ja sidosryhmäsuhteisiin (HE 194/2024 vp, s. 16–17). Eduskuntakäsittelyn yhteydessä kyseiseen 9 e §:n 2 momenttiin lisättiin toteamus, että hallitukselta kokonaisuutena vaaditun hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ja muun tehtävän vaatiman ammatillisen pätevyyden voi hankkia valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa. Tätä lisäystä perusteltiin sillä, että ennakkoperehdyttäminen ei ole aina mahdollista ennen tehtävän vastaanottamista ja että lisäys vastaa kyseisessä hallituksen esityksessä olevia säännöskohtaisia perusteluja (StVM 7/2025 vp, s. 4). Nämä TVYL:n muutokset tulivat voimaan vuoden 2026 alusta.

Kevasta annetun lain 14 a § koskee Kevan johdon erityisiä kelpoisuusvaatimuksia. Pykälän mukaan hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saa olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, ellei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Poikkeus voidaan myöntää, jos se ei vaaranna Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi säädetään, että hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Kevan johdolle asetetut erityiset kelpoisuusvaatimukset vastaavat soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden johdolle TVYL 12 §:ssä asetettuja vaatimuksia. Mainitun 12 §:n 3 ja 5 momenttia vastaa via säännöksiä ei kuitenkaan lisätty Kevasta annettuun lakiin vuoden 2024 lainmuutoksen yhteydessä, koska sosiaali- ja terveysministeriössä oli tuolloin käynnissä erillinen säädösvalmistelu niiden muuttamiseksi (HE 55/2024 vp, s. 22).

Sittemmin sosiaali- ja terveysministeriön valmistelemat muutokset TVYL 12 §:ään on hyväksytty edellä mainitulla, vuoden 2026 alussa voimaan tulleella lainmuutoksella 213/2025. Sanottua 12 §:ää

muutettiin siten, että työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston puheenjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan sekä puolet muista jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana pykälän 3 momentissa luetelluissa yhtiöissä, yhteisöissä tai laitoksissa. Sama vaatimus koskee työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajaa. Samasta yrityksestä, konsernista tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitetusta ryhmittymästä saa kuitenkin olla palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana olevia tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseninä olevia enintään yksi kolmasosa hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenistä. Lisäksi edellytetään, että hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat eivät saa olla näiden muiden finanssialan yhteisöjen hallintoelinten jäseniä. Näiden muutosten tarkoituksena on ollut selkeyttää vaikeaselkoisena pidettyä pykälää, kaventaa sidonnaisuuksien muodostumista ja siten edistää pätevyystasoa työeläkevakuutusyhtiöiden hallinnossa samalla turvaten työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnan itsenäisyys ja riippumattomuus (HE 194/2024 vp, s. 19–20). Lisäksi pykälän viimeisessä momentissa kielletään edelleen työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajaa toimimasta 3 momentissa tarkoitetun yhteisön tilintarkastajana.

Edellä kuvatut, työeläkevakuutusyhtiöiden johdon kelpoisuusvaatimuksia koskevat tarkennukset olisi perusteltua ulottaa koskemaan myös Kevan johtoa. Käytännössä tämä voitaisiin tehdä muuttamalla Kevasta annetun lain 9 ja 14 a §:ää vastaamaan soveltuvien osin TVYL:iin vuonna 2025 tehtyjä muutoksia. Lisäksi Kevan hallituksen sijoitustoiminnan asiantuntemusta voitaisiin parantaa Kevan ehdottamalla tavalla mahdollistamalla hallituksen kokoonpanon täydentäminen kahdella sijoitustoimintaan perehtyneellä asiantuntijajäsenellä. Kevan valtuutetut hyväksyivät kokouksessaan 21.11.2025 asiantuntijajäseniä koskevan toivomusponnen lainsäädännön kehittämiseksi.

2.3 Keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt

Kevasta annetun lain 8 §:ssä säädetään Kevaa koskevista yleisistä hallintovaatimuksista. Pykälän mukaan hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava Kevaa ammattitaitoisesti eläkelaitoksen toiminnan tarkoitus huomioon ottaen, terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden sekä hyvää hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Lisäksi Kevan on asianmukaisin toimin varmistettava toimintansa jatkuvuus ja säännöllisyys kaikissa tilanteissa. Kevalla on oltava hallituksen hyväksymä jatkuvuussuunnitelma sekä hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eläkelaitoksen sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Hallituksen on säännöllisesti arvioitava hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa.

Kevasta annetussa laissa ei erikseen määritellä, mitkä eläkelaitoksen hallintoon kuuluvat toiminnot ovat keskeisiä toimintoja. Laissa ei myöskään aseteta hallituksen tehtäväksi määritellä Kevan keskeisiä toimintoja eikä säädetä pätevyys- ja kokemusvaatimuksia keskeisistä toiminnoista vastaaville henkilöille. Sen sijaan lain 15 §:ssä säädetään, että Kevan tehtäviä, joissa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa, ja Kevan viranhaltijoihin sovelletaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettua lakia (304/2003). Mainitun pykälän perusteluiden mukaan julkista valtaa käytetään tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivaltansa perusteella yksipuolisesti päättää toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta (HE 21/2015 vp, s. 16). Kevan hallintosäännön mukaan toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat ovat virkasuhteessa, ja muiden virkojen perustamisesta päättää hallitus niin, että virkasuhteisia ovat ne johtoryhmän jäsenet ja näiden välittömänä alaisena olevat johtajat, joiden vastuualueeseen kuuluu eläke- tai kuntoutusratkaisujen tekeminen tai näihin vaikuttava vakuutuslääketieteellinen arviointi.

Edellä kuvatulla TVYL:n muutoksella 213/2025 työeläkevakuutusyhtiöiden hallitukset velvoitettiin vuoden 2026 alusta lukien määrittelemään yhtiön keskeiset toiminnot. Keskeisistä toiminnoista vastaaville henkilöille asetettiin vaatimukset hyvämaineisuudesta sekä hyvästä työeläkevakuutus toiminnan asiantuntemuksesta sekä tehtävän vaatimasta ammatillisesta pätevyydestä ja kokemuksesta. Tämä asiantuntemus ja ammatillinen pätevyys on mahdollista hankkia myös valinnan jälkeen kohdullisessa ajassa. Yhtiöiden tulee ilmoittaa keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle, ja ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, miten henkilö täyttää edellä mainitut vaatimukset. Lisäksi työeläkevakuutusyhtiöiltä edellytetään sanotun lainmuutoksen myötä riittäviä menettelyjä ja kirjallisia toimintaperiaatteita yhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten sekä keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta. Hallitusten velvollisuus arvioida säännöllisesti yhtiön hallintojärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa muutettiin vuosittaiseksi arvioinniksi, ja lisäksi vaaditaan niiden pitämistä ajantasaisina. Yhtiöiden hallintoneuvostojen on puolestaan pidettävä yhtiöiden hallituksia koskevat toimintaperiaatteet ajantasaisina.

Kevasta annettuun lakiin olisi perusteltua lisätä TVYL:n muutoksia vastaavat säännökset Kevan keskeisten toimintojen määrittelemisestä, näistä toiminnoista vastaavia henkilöitä koskevista kelpoisuusvaatimuksista sekä niiden ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Tällainen sääntely täydentäisi Kevasta annetun lain nykyistä sääntelyä, jossa julkista valtaa käyttävien henkilöiden edellytetään olevan virkasuhteisia. Myös Kevasta annetun lain säännöksiä Kevaa koskevista yleisistä hallinto-vaatimuksista olisi perusteltua täydentää lisäämällä niihin TVYL:n mukaiset säännökset riittävistä menettelyistä ja kirjallisista toimintaperiaatteista Kevan toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten sekä keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta sekä hallituksen velvollisuus arvioida Kevan hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa vuosittain ja pitää ne ajantasaisina.

2.4 Kevan sijoitustoimintaa koskeva sääntely

Kevan hoitaman eläketurvan rahoitus perustuu eläkemaksuihin ja sijoitustuottoihin. Kevassa on eläkevastuurahasto, jonka varojen sijoittamisella on tarkoitus tasoittaa Kevan jäsenyhteisöjen eläkemenoja ja käyttää sijoitusvarallisuuden tuottoja jäsenyhteisöjen eläkevelvoitteiden hoitamiseen. Kevan rahoituskate eli eläkemaksutulon ja eläkemenojen erotus on ollut negatiivinen vuodesta 2017 lähtien ja sen odotetaan säilyvän negatiivisena jatkossakin. Eläkevastuurahasto on siis pysyvä ja välttämätön osa Kevan jäsenyhteisöjen eläkemenojen rahoitusta.

Kevasta annetun lain 21 §:n mukaan siirrot eläkevastuurahastoon tehdään Kevan vahvistetun tilinpäätöksen mukaisesti, ja eläkevastuurahaston varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä hajauttamisesta. Lisäksi pykälässä säädetään, että varojen sijoittamisesta päättää Kevan hallitus, joka voi Kevan hallinto- ja johtamisjärjestelmässä määrättyllä tavalla siirtää päätösvaltaansa Kevan viranhaltijoille ja työntekijöille.

Kevasta annettu laki ei sisällä muita säännöksiä Kevan sijoitustoiminnan järjestämisestä. Lain 9 §:ssä kuitenkin todetaan, että Kevan hallituksen tehtäviin kuuluu hyväksyä vuodeksi kerrallaan eläkevarojen sijoittamista koskeva suunnitelma. Lain esitöiden mukaan tässä suunnitelmassa määrätään sijoitustoiminnan toimivaltuuksista ja raportoinnista, ja hallitus käsittelee muutkin Kevan sijoitustoiminnan kannalta periaatteellisesti tärkeät ja laajakantoiset asiat (HE 102/2019 vp, s. 15).

Osaa eläkevastuurahaston sijoituksista Keva hallinnoi itse, ja osaa hallinnoidaan omaisuudenhoitajien välityksellä. Sijoitustoiminnalle asetetun tuottotavoitteen toteutumista suojataan myös johdannaisinstrumentein, joiden vaikutukset omaisuuslajiallokaatioon otetaan huomioon sijoitusomaisuuden riskikorjattua jakaumaa kuvaavissa luvuissa. Kevan strategiassa määritellään keskeiset kuntien ja hyvinvointialueiden eläkejärjestelmän rahoitukseen liittyvät periaatteet, joista johdetaan myös sijoitustoiminnalle asetettavat strategiset tavoitteet. Kevan hallitus vahvisti vuonna 2017 ensimmäisen kerran Kevan sijoittamisen periaatteet. Ne kuvaavat yleisiä tilanteesta ja ajasta riippumattomia lähtökohtia, joihin sijoitusstrategia ja sijoitustoiminnan järjestäminen perustuvat. Lyhyemmällä aikavälillä hallitus ohjaa sijoitustoimintaa, ja hallituksen vuosittain hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää myös sijoitusvaltuudet.

Työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan järjestämisestä säädetään TVYL 9 luvussa. Lain 26 §:n mukaan työeläkevakuutusyhtiön varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti. Yhtiölle kuuluvat rahavarat ja muut varat on pidettävä erillään yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön tai säätiön varoista, ja yhtiön varainhallinta ja maksuliikenne on järjestettävä siten, että varoja ei käytetä yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön tai säätiön varainhallintaan tai maksuliikenteeseen. Työeläkevakuutusyhtiö voi erityisestä syystä poiketa vähäisessä määrin edellä maksuliikenteestä säädetystä siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin päättää.

Lain 27 §:ssä säädetään sijoituspäätösten valmistelusta ja tekemisestä. Pykälän mukaan työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä, ja yhtiöllä on oltava sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö. Lisäksi pykälässä rajoitetaan sitä, missä määrin yhtiön hallintoneuvosto, hallitus tai toimitusjohtaja saa luovuttaa päätösvaltaansa yhtiön sijoitustoimintaan liittyvissä asioissa yhtiön palveluksessa oleville henkilöille, ja että yhtiön puolesta sijoituspäätöksiä valmistelevat henkilöt eivät saa samanaikaisesti olla työ- tai muuhun sopimukseen perustuvassa taikka muussa heidän itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön. Pykälän mukaan työeläkevakuutusyhtiö voi kuitenkin ostaa yhtiön omaa sijoitustoimintaa täydentäviä varojenhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai näihin rinnastettavia muita palveluja yhtiön ulkopuolelta edellyttäen, ettei näin vaaranneta yhtiön sijoitustoiminnan itsenäisyyttä. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset näistä täydentävistä palveluista.

TVYL 28 §:n mukaan työeläkevakuutusyhtiön hallituksen on laadittava yhtiölle sen varojen sijoittamista koskeva sijoitussuunnitelma, jossa on erityisesti otettava huomioon yhtiön harjoittaman vakuutusliikkeen luonne lakisääteisen sosiaaliturvan osana ja laissa asetetut vaatimukset yhtiön toiminnalle. Sijoitussuunnitelmaan on liitettävä yhtiön vakuutusmatemaatikon lausunto siitä, täyttääkö yhtiön sijoitussuunnitelma vastuvelan luonteen asettamat vaatimukset yhtiön sijoitustoiminnalle. Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin ja keneltä yhtiö ostaa 27 §:ssä tarkoitettuja täydentäviä palveluja. Suunnitelmassa on myös vahvistettava ne periaatteet, joita on noudatettava myönnettäessä työeläkevakuutusyhtiön muuhun luotonantoon nähden merkittäviä rahalainoja osakkeenomistajille tai takuusuuden omistajille sellaisessa yhtiössä, joka kuuluu työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset sijoitussuunnitelmasta.

Kevan toimintaa valvova Finanssivalvonta on ehdottanut valtiovarainministeriölle, että Kevasta annettuun lakiin lisättäisiin TVYL:n sääntelyä soveltuvin osin vastaavat säännökset Kevan sijoituspäätösten tekemisestä ja valmistelusta, sijoitussuunnitelmasta sekä Finanssivalvonnan toimivallasta antaa tarkempia määräyksiä näistä asioista.

2.5 Kevan tilintarkastus ja tilinpäätös

Kevan tilintarkastukseen sovelletaan Kevasta annettua lakia ja tilintarkastuslakia (1141/2015). Kevasta annetun lain 35 §:n 1 momentin mukaan Kevan tilintarkastukseen ei kuitenkaan sovelleta tilintarkastuslain 5 lukua. Sanottu 5 luku sisältää erityissäännökset yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön tilintarkastuksesta ja kestävyysraportointivarmennuksesta, eikä Kevaa ole määriteltä yleisen edun kannalta merkittäväksi yhteisöksi (HE 102/2019 vp, s. 21).

Kevasta annetun lain 35 §:n 2–5 momentti sisältää säännökset Kevan tilintarkastajasta, tilintarkastajaa koskevista vaatimuksista sekä tilintarkastajan toimikaudesta. Kevassa on oltava vähintään yksi tilintarkastaja, jonka on oltava KHT- tai JHT-tilintarkastaja taikka tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullinen tilintarkastaja on KHT- tai JHT-tilintarkastaja. Kevan tilintarkastajan peräkkäisten toimikausien yhteenlaskettu kesto saa olla enintään kuusi vuotta. Tämän jälkeen tilintarkastaja saa osallistua Kevan tilintarkastukseen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua tilintarkastustehtävän päättymisestä. Kevan tilintarkastaja ei saa ottaa vastaan Kevan tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön hallituksen jäsenen, valtuutetun tai toimitusjohtajan tehtävää, ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut tilintarkastustoimeksiannon päättymisestä. Tilintarkastusvalvonta määrää Kevan tilintarkastajan laaduntarkastukseen vähintään joka kolmas vuosi. Kevaa eivät koske tilintarkastuslain 5 luvun säännökset kestävyysraportoinnista eivätkä tilintarkastajan erottamisesta tuomioistuimen päätöksellä (2 §), EU:n tilintarkastusasetusta täydentävät säännökset tilintarkastajan oikeudesta tarjota tarkastettavalle yhteisölle ja sen konserniyritykselle muita kuin tilintarkastuspalveluita (3 §) ja muiden kuin tilintarkastuspalkkioiden enimmäismäärästä (4 §).

Kevasta annetun lain 35 §:n 6 momentin mukaan Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuositain, ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia. Lain esitöissä ei ole kuvattu tarkemmin, mitä jälkimmäisellä toteamuksella tarkoitetaan (HE 102/2019 vp, s. 22). Momentissa olevien sanojen ”soveltuvin osin” poistamista ehdotettiin vuoden 2020 lainmuutoksen yhteydessä, mutta niiden poistamisesta luovuttiin hallituksen esityksen valiokuntakäsittelyn aikana (HE 102/2019 vp, TaVL 5/2020 vp ja StVM 10/2020 vp).

Merkittävimpinä eroina työeläkevakuutusyhtiöihin nähden Keva ei laadi konsernitalinpäätöstä eikä kestävyysraporttia. Kolmas merkittävä ero liittyy sijoitusten arvostamiseen. TVYL 1 §:n 5 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiöt eivät voi soveltaa kirjanpitolain 5 luvun 2 a ja b §:ää, joka mahdollistaa rahoitusvälineiden ja sijoituskiinteistöjen merkitsemisen käypään arvoon ja käyvän arvon rahaston käyttämisen. Keva sen sijaan soveltaa sijoitusomaisuuteensa mainittua kirjanpitolain 5 luvun 2 a §:n mahdollisuutta arvostaa rahoitusvälineet tilinpäätöksessä käypään arvoon. Keva sisällyttää rahoitusvälineet tase-erään muut sijoitukset. Myös kiinteistösijoitukset Keva arvostaa käypään arvoon. Sijoitusten käyvän arvon muutokset Keva kirjaa tulosvaikutteisesti, käytännössä eläkevastuurahaston muutoksina. Keva laskee esimerkiksi listaamattomat osakkeet käyvin arvoin arvostettavaan ryhmään, vaikka sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:n mukaan rahoitusvälineet ovat vain liikkeeseen laskettuja välineitä. Toisin kuin työeläkevakuutusyhtiöillä, Kevan vuotuinen tulos lisätään eläkevastuurahastoon ja vastaavasti tappio vähennetään eläkevastuurahastosta, jolloin Keva tilikauden tulokseksi tulee nolla.

Voidaan pitää kirjanpitosääntelyn kannalta epätarkoituksenmukaisena, että Keva voi pitkälti itse päättää, miltä osin se soveltaa tilinpäätöksensä laadintaan kirjanpitolain säännöksiä. Kevasta annetun lakiin voitaisiin lisätä tarkempia säännöksiä siitä, miltä osin Kevan on noudatettava kirjanpitolakia, sekä säätää Finanssivalvonnalle toimivalta antaa asiasta tarkempia määräyksiä.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on kehittää ja helpottaa Kevan valtuutettujen ja hallituksen jäsenten valintaa valtuutettujen toimikauden alkamiseen ja hallituksen kokoonpanoon kohdistuvien muutoksien. Lisäksi esityksen tavoitteena on varmistaa Kevan hallituksen ja keskeisissä tehtävissä toimivien henkilöiden osaaminen ja asiantuntemus sekä hallituksen ja toimitusjohtajan itsenäisyys ja riippumattomuus muista finanssialan toimijoista sekä keskittyminen hoitamaan pääasiassa vain Kevan omaa työeläkevakuutustoimintaa. Näiltä osin tarkoituksena on myös yhtenäistää Kevasta annetun lain sääntelyä työeläkevakuutusyhtiöitä koskevaan sääntelyyn nähden. Edelleen esityksen tavoitteena on turvata Kevan eläkevastuurahaston varojen asianmukainen, itsenäinen ja suunnitelmallinen sijoitustoiminta sekä varmistaa Kevan tilinpäätöksen asianmukainen laadinta kirjanpitolain keskeisiä periaatteita noudattaen.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Kevasta annettua lakia muutettaisiin siten, että Kevan valtuutettujen toimikausi siirrettäisiin alkamaan kunta- ja aluevaalien toimittamisvuonna marraskuun alusta lukien. Toimikausi alkaa tällä hetkellä vaalien toimittamisvuonna syyskuun alussa, mikä jättää valtuutettujen valintaa koskevalle menettelylle Kevan mukaan liian vähän aikaa. Valtuutettujen toimikausi säilyisi neljässä vuodessa, jolloin toimikausi päättyisi seuraavien kunta- ja aluevaalien toimittamisvuoden lokakuun lopussa. Muutoksen takia syyskuun alussa 2025 aloittaneiden valtuutettujen toimikausi olisi kaksi kuukautta tavanomaista pidempi. Valtuutettujen toimikauden alkamis- ja päättymisajankohta on tähän saakka käynyt ilmi vain Kevasta annetun lain ja sitä koskeneiden muutoslakien voimaantulosäännöksistä, mutta nyt asiasta otettaisiin nimenomainen säännös valtuutettujen valintaa koskevaan 8 §:ään.

Kevan hallituksen kokoonpanoa koskevaa säännöstä muutettaisiin siten, että hallituksessa voisi olla kaksi sijoitustoimintaan perehtynyttä asiantuntijajäsentä. Muutos parantaisi Kevan mahdollisuuksia varmistaa hallituksen riittävä sijoitustoiminnan osaaminen. Keva itse päättäisi siitä, täydentäkö se hallituksen kokoonpanoa tällaisilla asiantuntijajäsenillä.

Kevan hallituksen ja toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimukset muutettaisiin vastaamaan soveltuvien osin työeläkevakuutusyhtiöiden johtoa koskevia vaatimuksia sellaisina kuin ne ovat TVYL:ssä siihen vuoden 2026 alusta voimaan tulleiden muutosten myötä. Kevan hallitusta koskevaa säännöstä muutettaisiin siten, että hallituksella olisi kokonaisuutena oltava sen tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ja muun tehtävän vaatiman ammatillisen pätevyyden voisi hankkia myös valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa. Tarkoituksena ei olisi varsinaisesti muuttaa hallitusta koskevia pätevyys-, osaamis- ja kokemusvaatimuksia vaan varmistaa, että hallitusten jäsenet täyttäsivät ne myös jatkossa.

Lisäksi Kevan hallitusta ja toimitusjohtajaa koskevia erityistä kelpoisuusvaatimuksia tarkennettaisiin siten, että hallituksen puheenjohtajan sekä puolet muista jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana muissa finanssialan yhtiöissä, yhteisöissä tai laitoksissa. Sama vaatimus koskisi Kevan toimitusjohtajaa. Samasta yrityksestä, konsernista tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymästä saisi kuitenkin

olla palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana olevia tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseninä olevia enintään yksi kolmasosa hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenistä. Lisäksi laissa edellytettäisiin, että Kevan hallituksen puheenjohtaja ei saisi olla muiden finanssialan yhteisöjen hallintoelimen jäsen ja ettei Kevan toimitusjohtaja voisi toimia tällaisen yhteisön tilintarkastajana. Ehdotetuilla muutoksilla turvattaisiin Kevan toiminnan itsenäisyys ja riippumattomuus samalla kuitenkin mahdollistaen riittävä pätevyystaso Kevan hallinnossa.

Kevan hallituksen olisi määriteltävä, mitkä ovat eläkelaitoksen keskeiset toiminnot. Lakiin lisättäisiin säännökset näistä toiminnoista vastaavien henkilöiden pätevyys- ja kokemusvaatimuksista, koska näissä tehtävissä toimivilla on hallituksen jäsenten lisäksi olennainen vaikutus Kevan toiminnan onnistumiseen ja vakuutettujen etujen turvaamiseen. Tältäkin osin tarkoituksena ei olisi varsinaisesti muuttaa näitä tehtäviä hoitavien henkilöiden pätevyys- ja kokemusvaatimuksia vaan varmistaa niiden täyttyminen myös tulevaisuudessa. Kevan yleisiä hallintovaatimuksia koskevaa pykälää täsmennettäisiin siten, että Kevalla tulisi olla riittävät menettelyt ja hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet toimitusjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta sekä palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä. Hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamista koskevien kirjallisten toimintaperiaatteiden pitäisi olla valtuutettujen hyväksymät. Nämä muutokset vastaisivat TVYL:iin vuoden 2026 voimaan tulleita muutoksia.

Lakiin lisättäisiin säännökset Kevan eläkevastuurahaston varoja koskevien sijoituspäätösten valmistelusta ja tekemisestä sekä sijoitussuunnitelman laatimisesta. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvin osin työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaa koskevia säännöksiä. Uusien säännösten mukaan Kevan sijoittamistoiminnan tulisi olla itsenäistä ja Kevalla tulisi olla sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö. Laissa rajoitettaisiin sitä, kenelle Kevan hallitus tai toimitusjohtaja saisi luovuttaa sijoitustoimintaan liittyvää päätösvaltaansa, ja kiellettäisiin Kevan puolesta sijoituspäätöksiä valmistelevia henkilöitä olemasta heidän itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön. Keva voisi kuitenkin ostaa omaa sijoitustoimintaansa täydentäviä varojenhoito- palveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai muita tällaisia palveluja Kevan ulkopuolelta edellyttäen, ettei sijoitustoiminnan itsenäisyys vaarannu. Lisäksi laissa edellytettäisiin, että Kevan hallitus laatii eläkevastuurahaston varojen sijoittamista koskevan sijoitussuunnitelman, jossa otetaan huomioon erityisesti Kevan tehtävät ja Kevan sijoitustoimintaa koskevat vaatimukset. Suunnitelmasta olisi käytävä ilmi myös, missä määrin ja keneltä Keva ostaa edellä mainittuja täydentäviä palveluja.

Lisäksi lakiin otettaisiin nykyistä täsmällisemmät säännökset siitä, että Kevan on tilinpäätöstä laatiessaan noudatettava kirjanpitolain säännöksiä poikkeuksena kuitenkin kansainvälisten tilinpäätösstandardien noudattamista koskeva kirjanpitolain 7 a luku. Jatkossa Kevan olisi esimerkiksi laadittava konsernitilinpäätös ja arvostettava taseessaan rahoitusvälineet ja sijoituskiinteistöt käypään arvoon siten kuin kirjanpitolaki sitä edellyttää. Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksia laajennettaisiin säätämällä sille toimivalta antaa Kevan sijoitustoimintaa ja tilinpäätöksen laadintaa koskevia tarkempia määräyksiä.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä arvioidaan olevan vähäisiä Kevaan ja Finanssivalvontaan kohdistuvia taloudellisia vaikutuksia. Ehdotetut säännökset Kevan sijoituspäätösten valmistelusta ja tekemisestä sekä sijoitussuunnitelman laatimisesta voivat edellyttää Kevan muuttavan joiltakin osin toimintatapojaan, mistä voi aiheutua sille joitakin lisäkustannuksia. Vaatimukset kirjanpitolain säännösten noudattamisesta Kevan tilinpäätöksen laadinnassa voisivat edellyttää Kevan muuttavan nykyisiä tilinpäätöskäytäntöjään esimerkiksi konsernitilinpäätöksen laatimisen ja sijoitusten käypään arvoon arvostamisen osalta, mistä aiheutuisi Kevalle jonkin verran lisäkustannuksia. Suhteessa Kevan toimintamenoihin näiden kustannusten arvioidaan kuitenkin jäävän vähäisiksi. Finanssivalvonnan osalta kyseiset Kevan sijoitustoimintaa ja tilinpäätöksen laadintaa koskevat muutokset sekä velvollisuus valvoa Kevan johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämistä lisääisivät hieman Finanssivalvonnan Kevaan kohdistuvan valvontatoiminnan alaa ja kasvattaisivat siksi viranomaiselle valvonnan suorittamisesta aiheutuvia kustannuksia. Tämän lisätyön määrä arvioidaan kuitenkin vähäiseksi, ja Finanssivalvonnan valvontatehtävää toisaalta helpottaisi se, että Kevan ja työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaa koskevat vaatimukset lähentyisivät toisiaan. Ehdotetut säännösmuutokset eivät antaisi aiheutta muututtaa Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain (1209/2023) säännöksiä Kevalta perittävien valvontamaksuja suuruudesta.

4.2.2 Viranomaisvaikutukset

Esitys lisääisi hieman Finanssivalvonnan työtehtäviä. Finanssivalvonnan tulisi jatkossa Kevan toimintaa valvoessaan arvioida ja seurata myös sitä, että Kevan hallituksessa on sen tehtävien hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus ja etteivät Kevan hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja toimi laissa kiellettyvällä tavalla finanssialan yhtiöiden, yhteisöjen tai laitosten palveluksessa, toimitusjohtajana tai hallintoelinten jäsenenä. Finanssivalvonnan tulisi lisäksi valvoa Kevan sijoitussuunnitelman ja sijoituspäätösten valmistelua ja tekemistä sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien vaatimusten noudattamista antaen tarpeen mukaan niihin liittyviä tarkempia määräyksiä. Finanssivalvonnan tehtävänä jo on tällä hetkellä valvoa Kevan toimintaa ja erityisesti sitä, että Kevan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat. Ehdotettavien muutosten voidaan arvioida tukevan Finanssivalvonnan valvontatehtävän toteuttamista, eivätkä ne olennaisesti lisääisi valvonnan työmäärää. Ehdotetut säännökset voisivat osaltaan myös yksinkertaistaa ja tehostaa työeläkelaitoksiin kohdistuvia Finanssivalvonnan nykyisiä valvontamenettelyjä, kun Kevan johdon kelpoisuusvaatimuksia, Kevan sijoitustoimintaa ja tilinpäätöksen laatimista koskeva sääntely lähenisi sisällöllisesti työeläkevakuutusyhtiöitä koskevaa sääntelyä.

4.2.3 Vaikutukset Kevan toimintaan

Esitys lisääisi hieman Kevan hallintoa ja johtoa koskevaa sääntelyä. Ehdotettuja säännösmuutoksia voidaan kuitenkin pitää perusteltuina ottaen huomion Kevan toiminnan suuri taloudellinen ja yhteiskunnallinen merkitys sekä työeläkevakuutusyhtiöitä jo koskeva vastaavanlainen sääntely.

Kevan hallitusta koskevien kelpoisuus- ja osaamisvaatimusten tarkennuksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Kevan toimintaan. Koska Kevasta annetun lain 9 §:ään lisättävä vaatimus Kevan hallituksen tehtävien hoitamisen vaatimasta ammatillisesta pätevyydestä ja kokemuksesta koskisi kollegiaalisesti koko hallitusta eikä sen yksittäisiä jäseniä ja koska tarvittavan pätevyyden

voisi hankkia myös valinnan jälkeisellä koulutuksella, ei ehdotetun sääntelyn arvioida juurikaan vähentävän hallituksen jäseniksi kelpaavien henkilöiden määrää. Mahdollisuus ottaa hallitukseen kaksi sijoitustoimintaan perehtynyttä asiantuntijajäsentä voisi osaltaan edistää hallituksen hyvän sijoitusosaamisen saavuttamista ja siten helpottaa hallituksen jäsenvalintojen tekemistä. Asiantuntijajäsenten sijoitusosaaminen ei kuitenkaan kokonaan poistaisi sijoitusosaamisen vaatimusta muilta hallituksen jäseniltä. Tätä osaamista olisi edellä todetusti mahdollista hankkia myös hallituksen jäseneksi valinnan jälkeen. Hallitus voi yleistoimivaltansa nojalla tehdä tärkeimmät ja laajakantoisimmat yksittäiset sijoituspäätökset, ja niiden merkitys korostuu erityisesti kriisitilanteessa. Siksi on tärkeää varmistaa hallituksen hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus kaikissa tilanteissa. Kevan vaalivaliokunta etsii ja arvioisi asiantuntijajäseniksi ehdotettavat henkilöt ja valmistelisi heidän nimitämisenä osana lain 8 c §:n mukaista hallituksen nimittämistä koskevan ehdotuksen valmistelua valtuutetuille.

Joka tapauksessa ehdotettu sääntely lisäisi hieman Kevan hallinnollista työtä, erityisesti liittyen hallituksen jäsenten koulutuksen järjestämiseen sekä Finanssivalvonnalle tehtäviin ilmoituksiin kelpoisuusvaatimusten täyttämisestä. Myös vaalivaliokunnan työ lisääntyisi hieman jäsen ehdokkaisen kartoittamisessa ja heidän pätevyytensä ja kokemuksen arvioinnissa.

Myöskään ehdotetut säännökset Kevan keskeisten toimintojen määrittelystä ja näistä toiminnoista vastaavien henkilöiden pätevyys- ja kokemusvaatimuksista eivät todennäköisesti vaikuttaisi merkittävästi Kevan toimintaan. Keva itse määritteli keskeiset toimintonsa, ja määrittelyssä olisi otettava huomioon Kevan toiminnan laatu, laajuus ja monimutkaisuus. Toimintojen rajat eivät välttämättä ole täsmällisiä, ja Keva toteuttaisi toiminnot omaan toimintaansa sopivasti. Tietyn toiminnon yksilöinti ei myöskään estäisi Kevaa päättämästä vapaasti, miten toiminto järjestetään käytännössä. Kevan keskeistä toiminnoista vastaavien henkilöiden voidaan jo nyt olettaa täyttävän ehdotetut vaatimukset hyvämaineisuudesta sekä hyvästä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksesta sekä tehtävän vaatimasta ammatillisesta pätevyydestä ja kokemuksesta, varsinkin kun vaaditun asiantuntemuksen ja pätevyuden voi hankkia myös valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa. Hieman lisätyötä Kevalle aiheutuisi paitsi keskeisten toimintojen ja niistä vastaavien henkilöiden määrittelystä, myös heidän palvelukseen ottamisen ja eroamisen samoin kuin heidän kelpoisuusvaatimustensa täyttämisen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle.

Kevasta annettuun lakiin sisältyy useita säännöksiä, joilla pyritään turvaamaan Kevan hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan itsenäisyys ja riippumattomuus. Nyt ehdotettavat 14 a §:n lisäykset, joilla pyritäisiin varmistamaan Kevan johdon itsenäisyys ja riippumattomuus suhteessa vakuutus-, luotto- ja rahoituslaitosten sekä niiden omistusyhteisöjen toimintaan ja hallintoon, tukisivat laissa jo tällä hetkellä olevaa sääntelyä. Varmistamalla Kevan johtoon kuuluvien henkilöiden keskittyminen pääasiassa vain eläkelaitoksen omaan työeläkevakuutustoimintaan voitaisiin myös lisätä Kevaa kohtaan tunnettua sisäistä ja ulkoista luottamusta.

Ehdotetut rajoitukset koskisivat vain toimitusjohtajaa, hallituksen puheenjohtajaa sekä puolta hallituksen jäsenistä. Siten hallituksessa voisi jatkossakin olla esimerkiksi vakuutusyhtiöiden tai luottolaitosten hallituksen jäseniä, eikä ehdotettu lakimuutos estäisi tämänkaltaisen pätevyiden ja osaamisen omaavien henkilöiden valitsemista Kevan hallitukseen. Toisin kuin työeläkevakuutusyhtiöissä, Kevan johdossa voidaan arvioida olevan vähemmän sellaisia henkilöitä, jotka ovat palvelussuhteessa finanssialan yhteisöihin tai kuuluvat niiden johtoon. Siten ehdotetulla rajoituksella olisi Kevan johtoon pienempi vaikutus kuin vastaavalla TVYL:n säännöksellä. Koska samasta vakuutusyh-

tiöstä, luotto- tai rahoituslaitoksesta tai niitä koskevasta konsernista tai rahoitus- ja vakuutusryhmien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettusta ryhmittymästä saisi olla palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana olevia tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenenä olevia enintään yksi kolmasosa Kevan hallituksen jäsenistä, yksittäisen ulkopuolisen finanssialan yrityksen johto ei voisi saada enemmistöasemaa Kevan hallituksessa. Muita kuin finanssialaan kohdistuvia rajoituksia ei Kevan johdolle asetettaisi.

Periaatteessa ehdotetut rajoitukset kaventaisivat hieman mahdollisuuksia saada Kevan hallitukseen finanssialan ja erityisesti sijoitustoiminnan asiantuntemusta. Käytännössä ehdotetut rajoitukset ovat kuitenkin verraten lieviä, eikä Kevan hallituksen jäsenillä ole ollut merkittävästi työ- tai luottamustehtäviä finanssialan yrityksissä. Siten ehdotettujen rajoitusten ei arvioida käytännössä juurikaan vaikeuttavan pätevien ja osaavien henkilöiden rekrytoimista Kevan johtoon.

Ehdotetut säännökset Kevan sijoituspäätösten valmistelusta ja tekemisestä sekä sijoitussuunnitelman laatimisesta lisäisivät vain vähäisessä määrin Kevan työtehtäviä ja työmäärää, koska Kevan sijoitustoiminta vastaa jo tällä hetkellä monilta osin ehdotettujen säännösten sisältöä. Kevan sijoitustoiminta täyttää ehdotetut itsenäisyyden vaatimukset, ja Kevan sijoituspäätöksiä valmisteleva ja toteuttava henkilöstö on ehdotetulla tavalla riippumaton ulkopuolisista toimijoista. Myöskään päätösvaltaa ei ole delegoitu kielletyksi ehdotetulla tavalla Kevan ulkopuolisille tahoille. Lisäksi Kevassa on hallituksen vuosittain hyväksymä sijoitussuunnitelma, joka sisältää ehdotetut, sijoitustoimintaan liittyvät keskeiset päätöksentekovaltuudet. Hallituksen tulisi kuitenkin tehdä erillinen päätös sijoitustoimintaa täydentävien palveluiden hankkimisesta ehdotetussa säännöksessä mainitut reunaehdot huomioon ottaen. Myös Kevan nykyistä sijoitussuunnitelmaa olisi täydennettävä ehdotetuilla tiedoilla siitä, missä määrin ja keneltä Keva ostaa sijoitustoimintaa täydentäviä palveluja.

Kevan yleisiin hallintovaatimuksiin ehdotettavat muutokset ja tarkennukset, jotka koskevat Kevan keskeisten toimintojen määrittelyä, riittäviä menettelyjä ja kirjallisia toimintaperiaatteita toimitusjohtajan, hallituksen ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta, sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä sekä palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä ovat sellaisia, joita voidaan pitää Kevan asianmukaisen toiminnan kannalta perusteltuina, eivätkä ne merkittävästi lisäisi Kevaan kohdistuvaa hallinnollista taakkaa. Sama koskee ehdotuksia hallituksen velvollisuudesta arvioida vuosittain Kevan hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa sekä niiden pitämistä ajantasaisina. Pitkälti vastaavat velvoitteet koskevat myös työeläkevakuutusyhtiöitä. Ehdotetulla sääntelyllä ei olisi tarkoitus muuttaa esimerkiksi valtuutettujen ja hallituksen tehtäviä. Valtuutetut päättäisivät jatkossakin muun muassa luottamushenkilöiden palkkioiden ja muiden korvauksien perusteista. Kevan hallituksen vuosittain hyväksymässä jatkuvuussuunnitelmassa on vakiintuneesti kuvattu sekä normaaliolojen jatkuvuuden varmistamiseen liittyviä toimenpiteitä että poikkeusolojen hallintaan liittyviä varautumistoimia. Lakiin lisättävä velvollisuus jatkuvuussuunnitelman pitämiseen ajan tasalla ja sen arvioimiseen vuosittain varmistaisi osaltaan Kevan varautumista mahdollisiin kriisitilanteisiin.

Sen sijaan kirjanpitolain säännösten noudattamista koskeva tarkennus voisi edellyttää Kevaa muuttamaan laajemmin nykyisiä käytäntöjään esimerkiksi konsernitilinpäätöksen laatimisen ja sijoitusten käypään arvoon arvostamisen osalta. Kirjanpitolaki sisältää kuitenkin useita poikkeuksia konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuuteen, ja kirjanpitolain mahdollistamissa rajoissa Keva voisi jatkossakin arvostaa sijoitukset käypään arvoon. Sen sijaan listaamattomia osakkeita ei voisi lukea

käyvin arvoin arvostettavaan ryhmään, koska sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n mukaan rahoitusvälineiksi luetaan vain liikkeeseen lasketut välineet. Kevan oman arvion mukaan sen tytäryhtiöiden konsolidointi tilinpäätökseen vaikuttaisi merkittävästi Kevan työmäärään, kustannuksiin ja järjestylihin, ja konsernitilinpäätöksen laatiminen vaatisi uudet henkilö- ja järjestelmäresurssoinnit. Lisäksi Keva katsoo, että sen sijoitusomaisuuden arvostaminen kaikilta osin käypiin arvoihin on välttämätöntä, jotta Kevan taloudellista asemaa voidaan kuvata oikein ja riittävästi.

Näiltä osin voidaan todeta, että se, miltä osin Kevan tulisi jatkossa noudattaa kirjanpitolain säännöksiä konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja sijoitusten käypään arvoon arvostamisesta ja miltä osin Keva voisi hyödyntää näitä velvoitteita koskevia kirjanpitolain poikkeuksia, perustuisi Kevan omaan ja Kevan tilintarkastajan arvioon sekä Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin siitä, miltä osin nämä säännökset soveltuvat Kevan toimintaan. Jos Kevan tulisi jatkossa laatia konsernitilinpäätös, siitä aiheutuvan lisätyön ohella se myös edistäisi oikean ja riittävän kuvan antamista Kevan ja sen tytäryhtiöiden toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Konsernitilinpäätös ja sijoitusten arvostaminen kirjanpitolain mukaisesti myös parantaisivat Kevan toiminnan ja talouden läpinäkyvyyttä, mikä on huomattavan tärkeää Kevan kaltaisen suuren ja yhteiskunnallisesti erittäin merkittävän toimijan kohdalla. Lisäksi Kevalle jäisi noin kahden vuoden siirtymäkausi valmistautua konsernitilinpäätöksen laatimiseen ja sijoitusten käypään arvoon arvostamiseen kirjanpitolain mukaisesti, koska niitä koskevien muutosten ehdotetaan tulevan voimaan vasta vuonna 2029.

Kaiken kaikkiaan voidaan arvioida, että ehdotetuista muutoksista Kevalle aiheutuva lisätyö ja -kustannukset olisivat eläkelaitoksen toimintaan ja toimintamenojen kokonaisuuteen nähden pieniä. Niiden voidaan myös arvioida olevan kohtuullisia verrattuna muutoksilla saavutettaviin hyötyihin eli sen varmistamiseen, että Kevan toiminta ja hallinto on järjestetty tehokkaasti, riskit ennakoivasti ja niihin varautuvasti, Kevan toiminta on avointa ja läpinäkyvää ja että Kevan johdossa ja muissa keskeisissä tehtävissä työskentelevillä henkilöillä on näiden tehtävien vaatima riittävä osaaminen.

Ehdotuksella siirtää Kevan valtuutettujen toimikauden alkaminen kahta kuukautta nykyistä myöhemmäksi olisi vain hyvin vähäinen vaikutus Kevan toimintaan. Muutos kuitenkin vähentäisi valtuutettujen nimeämiseen kohdistuvaa aikataulupainetta ja keventäisi siten hieman Kevan, valtuutetuiksi ehdotettavien henkilöiden valinnasta vastaavien tahojen sekä valtuutettujen määräämisestä vastaavan valtiovarainministeriön työtaakkaa kunta- ja aluevaalien järjestämisvuosina. Uudet valtuutetut valitsevat toimikautensa alussa uuden hallituksen, ja edellisen hallituksen toimikausi jatkuu uuden valintaan saakka. Vaalivaliokunta voisi aloittaa uuden hallituksen muodostamiseen liittyvät valmistelut jo aiemmin syksyllä.

5 Lausuntopalaute

Täydentyä lausuntokierroksen jälkeen...

6 Säännöskohtaiset perustelut

8 §. Yleiset hallintovaatimukset. Pykälässä säädetään Kevan hallintoa koskevista yleisistä vaatimuksista. Pykälän 2 momentin mukaan Kevalla on oltava hallituksen hyväksymän jatkuvuussuunnitelman ohella hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eläkelaitoksen sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Pykälän 2 momenttia täydennettäisiin siten, että Kevalla tulisi jatkossa olla hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintape-

riaatteet myös toimitusjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuuden varmistamisesta sekä palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä. Lisäksi niitä sekä momentissa jo mainittuja sisäistä valvontaa, riskienhallintajärjestelmää ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä varten Kevassa pitäisi olla riittävät menettelyt. Kirjalliset toimintaperiaatteet tulisi olla myös hallituksen jäsenten kelpoisuuden varmistamisesta, mutta niiden hyväksymisestä päättäisivät valtuutetut, jotta hallitus ei voisi päättää itseään koskevista asioista. Nämä lisäykset vastaisivat TVYL 12 b §:n 2 momenttiin vuoden 2026 alusta voimaan tulleita muutoksia. Kevan keskeisten toimintojen määrittelemisestä ja niistä vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimuksista säädettäisiin tarkemmin lakiin lisättävässä uudessa 14 b §:ssä.

Pykälän 3 momentissa säädetään, että hallituksen on säännöllisesti arvioitava hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa. Momenttia muutettaisiin siten, että hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa on jatkossa arvioitava vuosittain, ja lisäksi hallituksen olisi pidettävä ne ajantasaisina eli päivitettyinä tai täydennettyinä viimeisimpien muutosten tai toimintatapojen mukaisesti. Hallitusta koskevien toimintaperiaatteiden pitämisestä ajantasaisina vastaisivat valtuutetut. Myös tältä osin ehdotetut muutokset vastaisivat TVYL 12 b §:n 3 momentin vuoden 2026 alusta voimaan tulevia muutoksia.

Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

8 a §. Valtuutetut. Pykälän 1 momentin mukaan valtionvarainministeriö määrää Kevan valtuutetut neljäksi vuodeksi kerrallaan. Momentissa ei säädetä siitä, milloin valtuutettujen toimikausi alkaa ja päättyy. Käytännössä uudet valtuutetut on nimetty aina kuntavaalien järjestämisvuonna syyskuun alusta lukien, sillä lain 38 §:n siirtymäsäännöksen mukaan vuonna 2016 toimivaltaisen valtuuskunnan toimikausi on jatkunut elokuun 2017 loppuun ja lainmuutoksen 293/2022 siirtymäsäännöksen mukaan tuolloisten valtuutettujen toimikausi on jatkunut 31.8.2025 asti.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin Kevan valtuutettujen nelivuotisen toimikauden alkavan aina kunta- ja aluevaalien toimittamisvuonna marraskuun 1. päivänä. Valtuutetut määräisi valtiovarainministeriö, kuten tähänkin asti. Lisäksi säännöstä tarkennettaisiin siten, että ministeriön säädettäisiin määräävän myös valtuutettujen henkilökohtaiset varavaltuutetut. Tämä vastaisi nykyistä käytäntöä. Koska valtuutettujen toimikauden alku siirtyisi kaksi kuukautta nykyistä myöhemmäksi, lainmuutoksen siirtymäsäännöksissä todettaisiin, että lain voimaantullessa määrättyinä olevien valtuutettujen toimikausi jatkuisi 31. päivään lokakuuta 2029.

Muilta osin pykälää ei muutettaisi. Siten esimerkiksi valtuutettujen määrä, kelpoisuusvaatimukset, 2 momentin mukaiset kiintiöt ja 3 momentin mukaiset tehtävät säilyisivät ennallaan.

9 §. Hallitus. Pykälän 2 momentissa säädetään Kevan hallituksen kokoonpanosta. Sitä muutettaisiin niin, että jatkossa hallituksessa voisi olla kaksi asiantuntijajäsentä, jotka ovat perehtyneet sijoitustoimintaan. Asiantuntijajäsenten tarkoituksena olisi mahdollistaa hallituksen sijoitustoiminnan osamisen kasvattaminen. Säännös ei pakottaisi Kevaa lisäämään hallitukseen tällaisia asiantuntijajäseniä, jos pykälän 3 momentissa edellytetty hallituksen hyvä sijoitusosaaminen voidaan varmistaa hallituksen muiden jäsenten sijoitusosaamisen kautta. Käytännössä asiantuntijajäsenten nimittämiseen päädyttäneen erityisesti silloin, jos vaalivaliokunta toteaa, että hallituksen hyvää sijoitusosaamista koskeva vaatimus ei näyttäisi täyttyvän ilman heitä. Asiantuntijajäsenillä voitaisiin siis helpottaa hallituksen hyvän sijoitusosaamisen saavuttamista, mutta asiantuntijajäsenten sijoitusosaaminen ei

kokonaan poistaisi sijoitusosaamisen vaatimusta muilta hallituksen jäseniltä. Mahdollisten asiantuntijajäsenten vuoksi hallituksen jäsenten enimmäismäärä nostettaisiin nykyisestä yhdestätoista kolmeentoista. Asiantuntijajäsenillä olisi henkilökohtaiset varajäsenet muiden hallituksen jäsenten tavoin, ja heillä olisi myös äänioikeus hallituksen päätöksenteossa. Heitä koskisivat hallituksen jäsenille asetetut kelpoisuusvaatimukset esimerkiksi hyvämaineisuudesta sekä 14 a §:n mukaiset erityiset kelpoisuusvaatimukset.

Muilta osin Kevan hallituksen kokoonpanoon ei esitetä muutoksia. Hallituksen nimittämisen lain 8 c §:n mukaisesti valmistelevalle vaalivaliokunta valmistelisi myös asiantuntijajäsenten nimittämisen, mukaan lukien jäsen ehdokkaiden etsimisen ja arvioinnin, jos asiantuntijajäsenten nimittäminen hallitukseen katsottaisiin perustelluksi hallituksen hyvän sijoitustoimintaosaamisen varmistamiseksi.

Pykälän 3 momentissa säädettyjä Kevan hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimuksia tarkennettaisiin nykyisestä. Muutokset vastaisivat soveltuvien osin TVYL 9 e §:ään vuonna 2025 tehtyjä ja vuoden 2026 alusta voimaan tulleita muutoksia. Momentissa olevaa vaatimusta, jonka mukaan hallituksessa on oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus, tarkennettaisiin lisäämällä kyseiseen virkkeeseen sana ”kokonaisuutena”. Tämän lisäyksen tarkoituksena on selventää sitä, että kyse on kollegiaalisesta vaatimuksesta.

Sijoitustoiminnan asiantuntemus voi olla hallituksen jäsenillä erilaista, eikä kaikilla sijoitustoimintaa tuntevilla tarvitse olla samantasoista asiantuntemusta kaikista sijoittamiseen liittyvistä osa-alueista. Sijoitustoiminnan asiantuntemus ei siten tarkoita esimerkiksi työskentelemistä ammattimaisesti sijoitusalan tehtävissä, vaan pohjaa sijoitustoiminnan asiantuntemukselle voisivat tuoda myös erilaiset kokemus- ja koulutustaustat sekä luottamustoimet. Sijoitustoiminnan asiantuntemukseen kuuluu osana ymmärtää sijoitusriskin hallintaa sekä sijoitusriskiä koskevia vaatimuksia ja ohjeita, jotka luovat pohjan Kevan sijoitustoiminnalle.

Näin ollen hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus voisi olla esimerkiksi erilaisiin taustoihin pohjautuvaa tietämystä sijoitusmarkkinoista, sijoitusinstrumenteista, markkinoiden dynamiikasta tai riskeistä sekä kykyä tehdä harkittuja päätöksiä sijoitusten suhteen. Tällainen asiantuntemus voisi perustua useisiin erilaisiin tekijöihin, kuten talouteen ja riskienhallintaan liittyvään osaamiseen. Myös tietämys erilaisista sijoitusstrategioista tai kyky arvioida sijoitusten suoriutumista ja kehitystä voisivat kuulua tähän kokonaisuuteen.

Tärkeimmät ja laajakantoisimmat yksittäiset sijoituspäätökset kuuluvat Kevassa hallituksen tehtäväksi hallituksen yleistä toimivallan nojalla. Näiden sijoituspäätösten merkitys korostuu erityisesti kriisitilanteessa, jolloin sijoituspäätöksillä voi käytännössä olla ratkaiseva merkitys Kevan toiminnan kannalta. Hallituksen tekemien sijoituspäätösten merkitys ja päätösten arvioinnin vaatima osaaminen olisi otettava huomioon hallitukselta edellytettävässä sijoitustoiminnan asiantuntemuksessa. Hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus tarkoittaa hallituksen osalta kuitenkin enimmäkseen asiantuntemusta ja osaamista sijoitustoiminnan järjestämisestä ja ohjaamisesta sekä siihen liittyvän hallinnon ja valvonnan asiantuntemusta, silloin kun varsinaiset sijoituspäätökset tehdään yhtiön operatiivisessa toiminnassa. Sijoitustoiminnan hoidon kontrolliin liittyvällä asiantuntemuksella on merkittävä rooli koko työeläkejärjestelmälle.

Momenttiin lisättäisiin pätevyysvaatimukseksi se, että hallituksen jäsenillä tulisi kollegiaalisena vaatimuksena olla myös muu tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Hallituksen jäseniä valittaessa tulisi varmistaa, että heillä yhdessä on Kevan toiminnan asiaankuuluvilla

osa-alueilla ammatillinen pätevyys ja kokemus, joita tarvitaan Kevan ammattimaiseen johtamiseen. Hallituksen jäseniltä vaadittavan pätevyystason säilyminen tulisi varmistaa esimerkiksi kouluttautumisen avulla. Koulutuksella voidaan osoittaa osaamista työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ohella myös muusta tehtävän hoitamisen vaatimasta ammatillisesta pätevyydestä ja hyvästä sijoitustoiminnan asiantuntemuksesta.

Hallituksen jäseniltä vaadittava muu tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus voisi liittyä esimerkiksi erilaiseen yhteiskunnalliseen osaamiseen, eli että hallituksen jäsen tuntee yhteiskunnan rakenteet ja Kevan jäsenyhteisöjen toiminnan ja tietää, mihin Kevan harjoittama työeläkevakuutustoiminta tässä kokonaisuudessa sijoittuu. Lisäksi se voisi tarkoittaa esimerkiksi kokemusta erilaisista työ- ja johtotehtävistä tai sidosryhmäsuhteista, jotka antavat kykyä arvioida Kevan toimintaa osana työeläkejärjestelmää. Tällaisen ammatillisen pätevyyden ja kokemuksen voisi saavuttaa myös sitä kautta, että on toiminut pitkään kunnan tai hyvinvointialueen luottamus-tehtävissä tai eläkelaitoksen hallituksessa. Muuhun pätevyyteen voisi sisältyä myös liikkeenjohdolla tai julkishallinnon johtamiseen liittyvää osaamista, jolla viitataan kykyyn hallita ja johtaa Kevan toimintaa tehokkaasti ja tavoitteiden mukaisesti.

Kaikilla hallituksen jäsenillä ei tarvitsisi olla samanlaista osaamista, vaan tarkoituksena olisi nimenomaan katsoa pätevyyttä hallituksessa kokonaisuutena, joka syntyy jäsenten erilaisista tiedoista ja taidoista. Pohjaa tehtävän hoitamiseen vaadittavaan ammatilliseen pätevyyteen ja kokemukseen toisivat myös erilaiset kokemus- ja koulutustaustat eli tehtävään ei edellytettäisi mitään tiettyä koulutusta.

Lisäksi momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ja muun tehtävän vaatiman ammatillisen pätevyyden voi hankkia hallituksen jäsenten valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa. Osalla hallituksen uusista jäsenistä ei välttämättä ole heti aloittaessa kaikkea vaadittavaa asiantuntemusta. Tietty kokemus on oltava tehtävässä aloittamisesta alkaen, jolloin puuttuvan osaamisen voisi hankkia koulutuksella myös hallituksen jäseneksi valitsemisen jälkeen. Ennakkoperehdyttäminen ei aina ole mahdollista ennen tehtävän vastaanottamista. Sen sijaan pelkkä hallituksen jäsenenä toimiminen ei yksinään riittäisi tuottamaan henkilölle riittävää asiantuntemusta. Kevan olisi huolehdittava siitä, että lain edellyttämä asiantunteva ja asianmukainen monimuotoisuus ja pätevyystaso säilyy hallituksessa jatkuvasti jäsenvaihdoksista huolimatta.

14 a §. *Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset.* Pykälään lisättäisiin uusi 3–5 ja 7 momentti, jotka vastaisivat sisällöltään pitkälti TVYL 12 §:n 3–5 ja 7 momenttia. Muutoksen seurauksena pykälän nykyinen 3 momentti siirtyisi 6 momentiksi.

Uudessa 3 momentissa säädettäisiin, että Kevan hallituksen puheenjohtaja ja puolet hallituksen jäsenistä eivät saisi olla toimitusjohtajana tai palvelussuhteessa vakuutusyhtiöön tai vakuutusomistusyhteisöön taikka luotto- tai rahoituslaitokseen tai niissä määräämisvaltaa käyttävän luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun omistusyhteisöön. He eivät myöskään saisi olla toimitusjohtajana tai palvelussuhteessa rahastoyhtiöön, yhteissijoitusyritykseen tai ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön taikka vaihtoehtorahastojen hoitajaan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan tai kolmannen maan vaihtoehtorahastojen hoitajaan. Edelleen hallituksen puheenjohtajalta ja puolelta hallituksen jäsenistä olisi kielletty toimiminen edellä mainittujen yhteisöjen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yhteisön palveluksessa tai toimitusjohtajana.

Ehdotetun säännöksen tarkoituksena olisi turvata Kevan toiminnan tarkoituksen toteutuminen sekä hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen enemmistön asema riippumattomina päätöksentekijöinä. Kevalla ei saa olla muita toiminnan tavoitteita kuin jäsenyhteisöjensä palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoittaminen, julkisen sektorin henkilöstön eläketurvan toimeenpano sekä muiden sille laissa säädettyjen tehtävien toteuttaminen. Jos Kevan hallituksen puheenjohtaja tai pääosa hallituksen jäsenistä olisi jonkin vakuutus-, luotto- tai rahoituslaitoksen palveluksessa tai luottamus-tehtävässä, syntyisi riski roolien sekaantumisesta.

Uuden 4 momentin mukaan samasta vakuutusyhtiöstä, luottolaitoksesta, konsernista tai ryhmittymästä saisi kuitenkin olla niihin palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana olevia tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenenä olevia enintään yksi kolmasosa Kevan hallituksen jäsenistä. Tällainen rajausta olisi perusteltua Kevan toiminnan itsenäisyyden kannalta, jotta minkään yksittäisen finanssialan yrityksen johto ei olisi enemmistöasemassa Kevan hallinnossa.

Uudessa 5 momentissa kiellettäisiin Kevan hallituksen puheenjohtajaa olemasta 3 momentissa tarkoitetun yhteisön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen. Kevan toiminnan itsenäisyyden kannalta olisi keskeistä, että hallituksen puheenjohtajana toimivan henkilön sidonnaisuudet eivät vaaranna Kevan riippumattomuutta suhteessa vakuutus-, luotto- ja rahoituslaitoksiin.

Pykälän nykyinen 3 momentti, jossa kielletään hallituksen jäsentä tai toimitusjohtajaa olemasta työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, siirtyisi 6 momentiksi. Momenttiin tehtäisiin tekninen sanamuodon korjaus.

Pykälään lisättäisiin uusi 7 momentti. Sen mukaan Kevan toimitusjohtajaan sovellettaisiin 3 momentin mukaista kelpoisuusvaatimusta. Toimitusjohtajan asema on katsottava niin vahvaksi, että hänen riippumattomuutensa turvaamiseksi hänelle on syytä asettaa vastaavanlaiset vaatimukset kuin hallituksen puheenjohtajalle. Lisäksi toimitusjohtajaa kiellettäisiin toimimasta 3 momentissa tarkoitetun yhteisön tilintarkastajana.

14 b §. Keskeiset toiminnot. Lakiin lisättäisiin Kevan keskeisiä toimintoja koskeva uusi pykälä. Pykälän sisältö vastaisi soveltuvin osin TVYL 12 j §:n 1 ja 2 momenttia.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ensinnäkin, että hallituksen olisi määriteltävä Kevan keskeiset toiminnot. Keskeiset toiminnot mainitaan tällä hetkellä lain 26 §:ssä, jonka mukaan Kevalla on oltava sisäinen valvonta, joka kattaa kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoiminnan ja muut keskeiset toiminnot. Keskeisiksi toiminnoiksi voitaisiin lisäksi määritellä muun muassa riskienhallintatoiminto, sisäinen tarkastus, sääntöjen noudattamista valvova toiminto ja aktuaaritoiminto. Kyse ei olisi organisaation yksiköistä vaan toiminnallisista kokonaisuuksista. Toimintojen rajat eivät välttämättä ole täsmällisiä, ja Keva toteuttaisi toiminnot omaan toimintaansa sopivasti. Tietyn toiminnon yksilöinti ei estäisi Kevaa päättämästä vapaasti, miten toiminto järjestetään käytännössä. Keskeisten toimintojen määrittelemisen ei pitäisi johtaa kohtuuttoman työläisiin vaatimuksiin, koska asiassa olisi otettava huomioon Kevan toiminnan laatu, laajuus ja monimutkaisuus. Kevan tulisi ylläpitää tehokkaita päätöksentekomenettelyjä ja organisatorista rakennetta, jossa selkeästi määritellään raportointisuhteet sekä kohdennetaan toiminnot ja vastuut.

Momentissa säädettäisiin lisäksi, että keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden tulisi olla hyvämaineisia ja heillä tulisi olla hyvä työeläkevakuustoittoiminnan asiantuntemus sekä tehtävän vaa-

tima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Keskeisestä toiminnosta vastaavalta henkilöltä edellytettävän hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen sisältöä määritettäessä otettaisiin huomioon kunkin tehtävän sisältö ja vastuut. Sekä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen että tehtävän vaatiman muun ammatillisen pätevyyden voisi hankkia kattavalla koulutus- ja perehdyttämisohjelmalla myös tehtävään nimittämisen jälkeen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että keskeisistä toiminnoista vastaaviin henkilöihin sovellettaisiin 14 a §:n 1 momentin kelpoisuusvaatimuksia. Lisäksi heillä tulisi olla riittävä ammatillinen kokemus keskeisen toiminnon vastuutehtävään valittaessa. Kokemusvaatimus täytyisi, jos keskeisestä toiminnosta vastaavalla henkilöllä olisi riittävän pitkältä ajalta kokemusta sellaisista asiakokokonaisuuksista, joista sopivaksi arvioitu henkilö Kevassa tulee vastaamaan. Säännöksen tarkoituksena ei olisi varsinaisesti muuttaa Kevan keskeisiä toimintoja hoitavien henkilöiden nykyisiä kelpoisuus-, osaamis- tai kokemusvaatimuksia vaan varmistaa, että näitä tehtäviä hoitavilla henkilöillä säilyy heidän tehtäviensä vaatima osaaminen ja kokemus myös jatkossa.

Ehdotettua säännöstä keskeisistä toiminnoista vastaavista henkilöistä sovellettaisiin rinnakkain lain 15 §:n kanssa, joka edellyttää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä Kevassa hoitavien henkilöiden olevan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain mukaisessa virkasuhteessa Kevaan. Jos Kevan palveluksessa oleva henkilö vastaisi tehtävässään sekä Kevan keskeisistä toiminnoista että käyttäisi julkista valtaa, hänen olisi täytettävä sekä 14 b §:n että 15 §:n vaatimukset. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa, ja lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty taikka kunnan tai hyvinvointialueen päättämä erityinen kelpoisuus. Kevan palveluksessa olevien henkilöiden osalta tämä tarkoittaisi sitä, että julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä Kevassa hoitavien henkilöiden olisi täytettävä Kevan tehtäväkohtaisesti päättämien kelpoisuusvaatimusten ohella tehtävästä riippuen Kevasta annetun lain 9, 14, 14 a ja 14 b §:ssä säädetty vaatimukset.

Riittävästä menettelyistä ja hallituksen hyväksymistä kirjallisista toimintaperiaatteista keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuuden varmistamisesta säädettäisiin lain 8 §:ssä, ja muutoksista keskeisistä toiminnoista vastaavissa henkilöissä olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle lain 17 §:n mukaisesti.

15 §. Kevan viranhaltijat. Pykälään tehtäisiin tekninen korjaus, jolla pykälässä olevaan lakiviittaukseen vaihdettaisiin kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain nykyinen nimi eli kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettu laki. Muilta osin pykälää ei muutettaisi. Pykälässä säädetyn vaatimuksen suhdetta nyt ehdotettuun uuteen sääntelyyn Kevan keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimuksista on kuvattu tarkemmin 14 b §:n perustelujen alla.

17 §. Ilmoitusvelvollisuus johtoa ja keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä koskevista muutoksista Finanssivalvonnalle. Pykälässä säädetään Kevan velvollisuudesta ilmoittaa viipymättä Finanssivalvonnalle hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja täyttävät lain mukaiset vaatimukset. Pykälää muutettaisiin siten, että Kevan ilmoitusvelvollisuus laajennettaisiin koskemaan myös uudessa 14 b §:ssä tarkoitettuja, keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä koskevia muutoksia, käytännössä heidän palvelukseen ottamistaan ja erottamistaan. Nämäkin ilmoitukset olisi tehtävä Finanssivalvonnalle viipymättä, ja ilmoituksissa olisi esitettävä selvitys siitä, että henkilö täyttää 14

b §:n mukaiset vaatimukset. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan sen laajentunutta sisältöä. Vastaava työeläkevakuutusyhtiötä koskeva ilmoitusvelvollisuus on TVYL 12 l §:n 3 momentissa.

22 §. Sijoituspäätösten valmistelu ja tekeminen. Lakiin lisättäisiin uudet säännökset, joiden tarkoituksena olisi varmistaa Kevan eläkevastuurahaston varoja koskevan sijoitustoiminnan itsenäisyys ja sen tapahtuminen Kevan omista lähtökohdista käsin. Pykälän sisältö vastaisi pitkälti TVYL 27 §:n säännöksiä.

Pykälän 1 momentin mukaan Kevalla tulisi olla sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö, jotta se pystyisi vastaamaan pääsääntöisesti kaikista sijoitustoimintaan liittyvistä osatoiminnoista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että Kevan hallitus tai toimitusjohtaja eivät saisi luovuttaa pää-
tösvaltaansa Kevan sijoitustoimintaan liittyvissä asioissa eläkelaitoksen ulkopuolisille henkilöille. Ulkopuolisina henkilöinä pidettäisiin kaikkia muita kuin Kevan toimitusjohtajaa tai muuta Kevan palveluksessa olevaa henkilökuntaa. Nämä eivät saisi samanaikaisesti olla työsopimukseen tai muuhun sopimukseen, esimerkiksi konsulttisopimukseen, perustuvassa tai muussa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön. Säännöksen tarkoituksena on korostaa Kevan omaehtoista päätöksentekoa ja asioiden hoidon itsenäisyyttä ja riippumattomuutta Kevan toiminnan tavoitteille vieraista tarkoituseristä. Parhaiten tämän on katsottu voivan toteutua niin, etteivät Kevan vastuunalaiset toimihenkilöt olisi riippuvaisia muista yhteisöistä.

Pykälän 3 momentin mukaan Kevan sijoituspäätöksiä valmistelevat henkilöt eivät saisi olla samaan aikaan työ- tai muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa riippuvuussuhteessa muuhun yhteisöön tai säätiöön. Sijoituspäätöksen valmistelijalla tarkoitettaisiin henkilöä, joka kokoaa ja analysoi sijoituksia koskevat tiedot sekä tekee sijoituksia koskevat esitykset päätöksentekoa varten. Käytännössä Kevan sijoitussuunnitelmat laaditaan sen asiantuntijaorganisaation toimesta ja esitellään asianmukaisesti päätöksentekijöille, Kevan hallitukselle. Hallituksella ei tavallisesti ole mahdollisuutta syventyä kaikkiin sijoituspäätösten yksityiskohtiin ja ehtoihin. Siksi momentissa säädettäisiin, että sijoituspäätöksiä valmistelevan organisaation tulisi pääasiallisesti olla Kevan omaa henkilökuntaa. Sen katsotaan parhaiten turvattavan sijoitustoiminnan lähtökohdat Kevan omien intressien mukaisesti. Koska kyseessä oleva pykälä koskisi sijoituspäätösten valmistelua ja tekemistä, ehdotettu sääntely ei estäisi esimerkiksi tietotekniikka-, henkilöstö-, laskentatoimi-, lakiasian-, koulutus- tai konttoripalvelujen ostamista Kevan ulkopuolelta.

Pykälän 4 momentin nojalla Keva voisi, hallituksen niin päättäessä, ostaa varojenhoitopalveluja ja sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja eläkelaitoksen ulkopuolelta. Tällaisia palveluja olisivat esimerkiksi markkina-analyysien hankkimiseen ja ulkomaiseen sijoitustoimintaan liittyvät asiantuntijapalvelut. Momentin säännös mahdollistaisi myös palvelujen oston rahastoyhtiöiltä. Koska pykälän 1 momentin mukaan Kevalla olisi oltava sijoitustoimintaansa varten riittävä henkilöstö, nämä Kevan ulkopuolelta ostettavat palvelut voisivat olla ainoastaan Kevan omaa sijoitustoimintaa täydentäviä. Keva voisi hankkia myös sijoitustoimintaan liittyviä aputoimintoja ja niihin rinnastettavia palveluja ulkopuolilta palveluntarjoajilta. Tällaisia olisivat esimerkiksi luottotietojen toimittamiseen, yritystutkimuksiin sekä kiinteistöjen huoltoon liittyvät teknisluontoiset palvelut.

22 a §. Sijoitussuunnitelma. Pykälässä nostettaisiin sijoitussuunnitelman laatimisvelvollisuus lain tasolle. Pykälä vastaisi soveltuvin osin TVYL 28 §:n sääntelyä.

Pykälän 1 momentin mukaan sijoitussuunnitelmassa olisi erityisesti otettava huomioon Kevan lakisääteiset, lain 2 §:n mukaiset tehtävät sekä lain 21 §:n 2 momentissa asetetut vaatimukset Kevan sijoitustoiminnalle. Kevan on lain 2 §:n mukaan hoidettava jäsenyhteisöjensä palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitusta eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla. Tämän säännöksen on katsottava sisältävän tietyn varovaisuusvelvollisuuden myös Kevan harjoittamassa sijoitustoiminnassa. Lisäksi sijoitussuunnitelmassa olisi otettava huomioon lain 21 §:n 2 momentin velvoitteet, joiden mukaan eläkevastuurahaston varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä hajauttamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että sijoitussuunnitelmasta olisi käytävä ilmi, missä määrin ja keneltä Keva ostaa 22 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja. Tällaisia palveluita ovat Kevan omaa sijoitustoimintaa täydentävät varojenhoitopalvelut, sijoitustoiminnan asiantuntijapalvelut, aputoiminnot ja näihin rinnastettavat muut palvelut.

Toisin kuin TVYL 28 §:ssä, Kevasta annettuun lakiin ei olisi tarpeen ottaa säännöksiä siitä, että sijoitussuunnitelmaan tulisi liittää Kevan vastuullisen matemaatikon lausunto vastuuvelan luonteen asettamista vaatimuksista eläkelaitoksen sijoitustoiminnalle tai että sijoitussuunnitelmassa olisi vahvistettava periaatteet, joita on noudatettava myönnettäessä merkittäviä rahalainoja eläkelaitoksen osakkeenomistajille tai takuuosuuden omistajille sellaisessa yhtiössä, joka kuuluu eläkelaitoksen kanssa samaan konserniin tai taloudelliseen yhteenliittymään. Kevalla ei ole vastuovelkaa, osakkeenomistajia tai takuuosuuden omistajia.

35 §. Tilintarkastus ja tilinpäätös. Pykälässä säädetään Kevan tilintarkastuksesta ja tilinpäätöksestä. Pykälän 6 momentin mukaan Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuositain, ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia. Momenttiin lisättäisiin tarkemmat säännökset siitä, miltä osin Kevan on tilinpäätöksen laadinnassa noudatettava kirjanpitolakia. Momentissa säädettäisiin, että tilinpäätöksen laadinnassa Kevan olisi noudatettava kirjanpitolakia mutta ei kuitenkaan sen 7 a lukua. Sen sijaan momentista poistettaisiin maininta siitä, että Keva noudattaisi kirjanpitolakia ”soveltuvin osin”. Tämä poisto ei luonnollisestikaan tarkoittaisi sitä, että Kevan olisi noudatettava sellaisia kirjanpitolain säännöksiä, jotka eivät Kevaan sovellu esimerkiksi sen toimintaan liittyvien erityispiirteiden tai kirjanpitolakiin sisältyvien poikkeamismahdollisuuksien vuoksi.

Ehdotettu sääntely tarkoittaisi käytännössä sitä, että Kevaa eivät jatkossakaan koskisi kansainvälisten tilinpäätösstandardien noudattamista koskevat kirjanpitolain 7 a luvun säännökset. Myöskään kirjanpitolain säännökset yleisen edun kannalta merkittävistä yhteisöistä tai kestävyysraportoinnista eivät koskisi sitä. Sen sijaan Kevalle tulisi velvollisuus noudattaa esimerkiksi kirjanpitolain 6 lukua ja laatia siinä säädetyin edellytyksin ja poikkeuksin konsernitilinpäätös sekä merkitä taseeseensa rahoitusvälineet ja sijoituskiinteistöt käypään arvoon kirjanpitolain 5 luvun mukaisesti. Koska sijoituspäätöslain 1 luvun 14 §:n mukaan rahoitusvälineiksi luetaan vain liikkeeseen lasketut välineet, listaamattomia osakkeita ei voisi lukea käyvin arvoin arvostettavaan ryhmään. Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia säännöksiä Kevan tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskien lain 36 a §:ään ehdotetun muutoksen mukaisesti.

36 a §. Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus. Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuutta laajennettaisiin koskemaan Kevan sijoitussuunnitelmaa ja Kevan omaa sijoitustoimintaa täydentäviä palveluita sekä Kevan tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Finanssivalvonnan määräysvalta tapahtuisi luonnollisesti lain 22, 22 a ja 35 §:n säännösten puitteissa. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

7 Lakia alemman asteinen sääntely

Esityksen mukaan Finanssivalvonnalle säädettäisiin toimivalta antaa tarkempia määräyksiä Kevan sijoitussuunnitelmasta sekä Kevan omaa sijoitustoimintaa täydentävistä varojenhoitopalveluista, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluista, aputoiminnoista tai näihin rinnastettavista muista palveluista. Lisäksi Finanssivalvonta voisi jatkossa antaa tarkempia määräyksiä Kevan tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Nämä määräyksenantovaltuudet täydentäisivät Finanssivalvonnalle tällä hetkellä Kevasta annetun lain 36 a §:ssä jo säädettyjä määräyksenantovaltuuksia. Finanssivalvonta päättäisi tarkentavien määräysten mahdollisesta antamisesta ja sisällöstä oman harkintansa mukaan ja lain 22, 22 a ja 35 §:n mukaisten säännösten puitteissa.

8 Voimaantulo

Lainmuutosten ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2028. Tilinpäätöksen laadintaa koskevia uusia säännöksiä lain 35 §:n 6 momentissa sekä Finanssivalvonnan tätä koskevaa määräyksenantovaltaa 36 a §:n uudessa 3 kohdassa sovellettaisiin kuitenkin vasta 1.1.2029 lukien, jotta Kevalle ja Finanssivalvonnalle jäisi riittävästi aikaa ottaa nämä muutokset huomioon käytännön toiminnassaan. Siltä osin kuin esimerkiksi kirjanpitolain 6 luvun säännösten katsottaisiin soveltuvan Kevaan, sen tulisi laatia ensimmäinen konsernitilinpäätös vasta vuonna 2030 koskien vuotta 2029. Sen sijaan muut lakiesitykseen sisältyvät lakimuutokset voisivat tulla sovellettaviksi jo vuoden 2028 alusta, koska Kevan hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan sekä Kevan keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden voidaan olettaa jo tällä hetkellä täyttävän lain 9 §:n 3 momentin sekä 14 a ja b §:n sisältämät kelpoisuusvaatimukset, ja 9 §:n 2 momentin mukainen muutos hallituksen kokoonpanoon voidaan tehdä Kevan itse päättämänä ajankohtana. Siirtymäsäännöksessä todettaisiin lisäksi, että lain voimaantullessa valtuutetuiksi määrättyinä olevien henkilöiden toimikausi jatkuisi 31.10.2029. Nykyisten valtuutettujen toimikausi kestäisi siis poikkeuksellisesti kaksi kuukautta normaalia pidempään.

9 Toimeenpano ja seuranta

Valtiovarainministeriö seuraa Kevasta annetun lain täytäntöönpanon toimivuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin esimerkiksi Kevan johdon kelpoisuusvaatimuksia, sijoitustoiminnan tai tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten taikka Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksien tarkentamiseksi tai muuttamiseksi, jos sille ilmenee tarvetta.

LAKIEHDOTUS

Laki Kevasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Kevasta annetun lain (66/2016) 8 §:n 2 ja 3 momentti, 8 a §:n 1 momentti, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 14 a, 15 ja 17 § sekä 35 §:n 6 momentti sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 2 ja 3 momentti, 8 a §:n 1 momentti, 9 §:n 3 momentti ja 35 §:n 6 momentti laissa 513/2020, 9 §:n 2 momentti laissa 293/2023 ja 14 a ja 17 § laissa 555/2024, sekä

lisätään lakiin uusi 14 b §, lakiin siitä lailla 513/2020 kumotun 22 §:n tilalle uusi 22 §, uusi 22 a § sekä 36 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 555/2024, uusi 2 ja 3 kohta, jolloin nykyinen 2–5 kohta siirtyvät 4–7 kohdaksi, seuraavasti:

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Kevan on asianmukaisin toimin varmistettava toimintansa jatkuvuus ja säännöllisyys kaikissa tilanteissa ja tätä varten sillä on oltava hallituksen hyväksymä jatkuvuussuunnitelma. Kevalla on oltava riittävät menettelyt ja hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eläkelaitoksen toimitusjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta, sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä, sisäisen tarkastuksen järjestämisestä, palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä. Lisäksi Kevalla on oltava riittävät menettelyt ja valtuutettujen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta.

Hallituksen on vuosittain arvioitava hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa sekä pidettävä ne ajantasaisina. Valtuutettujen on pidettävä hallitusta koskevat toimintaperiaatteet ajantasaisina.

8 a §

Valtuutetut

Kevassa on 30 valtuutettua, joilla kullakin on yksi henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtuutetun ja varavaltuutetun on oltava hyvämaineisia. Valtionvarainministeriö määrää valtuutetut ja varavaltuutetut kunta- ja aluevaalien toimittamisvuoden marraskuun 1 päivänä alkavaksi nelivuotiskaudeksi.

9 §

Hallitus

Hallituksessa on enintään kolmetoista jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kolme ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä edustavien edustavimpien valtakunnallisten neuvottelujärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kaksi ja heidän varajäsenensä valitaan Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kuusi ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien keskusjärjestön ja hyvinvointialueiden yhteisesti ehdottamista henkilöistä. Lisäksi hallituksessa voi

olla kaksi sijoitustoimintaan erikoistunutta asiantuntijajäsentä. Valtuutetut määräävät varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemus. Hallituksessa on kokonaisuutena oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus sekä muu sen tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ja muun tehtävän vaatiman ammatillisen pätevyyden voi hankkia valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa.

— — —

14 a §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saa olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Poikkeus voidaan myöntää, jos se ei vaaranna Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallituksen puheenjohtajan sekä puolet hallituksen jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole seuraavien yhteisöjen palveluksessa tai toimitusjohtajana:

- 1) vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö,
- 2) luotto- tai rahoituslaitos tai luotto- tai rahoituslaitoksessa määräämisvaltaa käyttävän luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö;
- 3) rahastoyhtiö, yhteissijoitusyritys tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö;
- 4) vaihtoehtorahastojen hoitaja, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja tai kolmannen maan vaihtoehtorahastojen hoitaja;
- 5) 1–4 kohdissa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluva yhteisö.

Samasta yrityksestä, konsernista tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymästä saa kuitenkin olla palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana olevia tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseninä olevia enintään yksi kolmasosa hallituksen jäsenistä.

Hallituksen puheenjohtaja ei saa olla 3 momentissa tarkoitettujen yhteisöjen hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Toimitusjohtajaan sovelletaan 3 momentissa säädettyä kelpoisuusvaatimusta. Toimitusjohtaja ei saa toimia 3 momentissa tarkoitettujen yhteisöjen tilintarkastajana.

14 b §
Keskeiset toiminnot

Hallituksen on määriteltävä Kevan keskeiset toiminnot. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia, ja heillä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemus sekä tehtävän vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ja tehtävän vaatiman ammatillisen pätevyyden voi hankkia valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa.

Mitä 14 a §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös keskeisistä toiminnoista vastaaviin henkilöihin.

15 §
Kevan viranhaltijat

Kevan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Kevan viranhaltijoihin sovelletaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettua lakia (304/2003).

17 §
*Ilmoitusvelvollisuus johtoa ja keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä koskevista muutoksista
Finanssivalvonnalle*

Kevan on ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa sekä 14 b §:ssä tarkoitettuja keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että he täyttävät 9, 14, 14 a ja 14 b §:n mukaiset vaatimukset.

22 §
Sijoituspäätösten valmistelu ja tekeminen

Eläkevastuurahaston varojen sijoittamistoiminnan on oltava itsenäistä. Kevalla on oltava sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö.

Hallitus tai toimitusjohtaja saa luovuttaa päätösvaltaansa sijoitustoimintaan liittyvissä asioissa ainoastaan sellaiselle Kevan palveluksessa olevalle henkilölle, joka ei samanaikaisesti ole työsopimukseen taikka muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa hänen itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön.

Kevan puolesta sijoituspäätöksiä valmistelevat henkilöt eivät saa samanaikaisesti olla työsopimukseen tai muuhun sopimukseen perustuvassa taikka muussa heidän itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön.

Keva voi kuitenkin, sen mukaan kuin hallitus tarkemmin päättää, ostaa omaa sijoitustoimintaansa täydentäviä varojenhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai näihin rinnastettavia muita palveluja Kevan ulkopuolelta edellyttäen, ettei näin vaaranneta sijoitustoiminnan itsenäisyyttä.

22 a §
Sijoitussuunnitelma

Hallituksen on laadittava eläkevastuurahaston varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (*sijoitussuunnitelma*), jossa on erityisesti otettava huomioon 2 §:ssä tarkoitetut Kevan tehtävät ja 21 §:n 2 momentissa asetetut vaatimukset sijoitustoiminnalle.

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin ja keneltä Keva ostaa 22 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja.

35 §
Tilintarkastus ja tilinpäätös

— — —

Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuositain. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kirjanpitolakia, ei kuitenkaan sen 7 a lukua.

36 a §
Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) 17 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;
- 2) sijoitussuunnitelmasta sekä 22 §:n 4 momentissa tarkoitetuista Kevan omaa sijoitustoimintaa täydentävistä varojenhoitopalveluista, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluista, aputoiminnoista tai näihin rinnastettavista muista palveluista;
- 3) tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;
- 4) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;
- 5) sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta;
- 6) sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta;
- 7) kunta-alan, hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen 35 §:n 6 momenttia ja 36 a §:n 3 kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2029. Tämän lain voimaan tullessa määrättyinä olevien valtuutettujen toimikausi jatkuu 31 päivään lokakuuta 2029.

RINNAKKAISTEKSTI

Laki Kevasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Kevasta annetun lain (66/2016) 8 §:n 2 ja 3 momentti, 8 a §:n 1 momentti, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 14 a, 15 ja 17 § sekä 35 §:n 6 momentti sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 2 ja 3 momentti, 8 a §:n 1 momentti, 9 §:n 3 momentti ja 35 §:n 6 momentti laissa 513/2020, 9 §:n 2 momentti laissa 293/2023 ja 14 a ja 17 § laissa 555/2024, sekä

lisätään lakiin uusi 14 b §, lakiin siitä lailla 513/2020 kumotun 22 §:n tilalle uusi 22 §, uusi 22 a § sekä 36 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 555/2024, uusi 2 ja 3 kohta, jolloin nykyinen 2–5 kohta siirtyvät 4–7 kohdaksi, seuraavasti:

Nykyinen laki

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Kevan on asianmukaisin toimin varmistettava toimintansa jatkuvuus ja säännöllisyys kaikissa tilanteissa ja tätä varten sillä on oltava hallituksen hyväksymä jatkuvuussuunnitelma. *Lisäksi* Kevalla on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eläkelaitoksen sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Hallituksen on säännöllisesti arvioitava hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa.

Ehdotus

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Kevan on asianmukaisin toimin varmistettava toimintansa jatkuvuus ja säännöllisyys kaikissa tilanteissa ja tätä varten sillä on oltava hallituksen hyväksymä jatkuvuussuunnitelma. Kevalla on oltava *riittävät menettelyt ja* hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eläkelaitoksen *toimitusjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta*, sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä, sisäisen tarkastuksen järjestämisestä, *palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä*. *Lisäksi* Kevalla on oltava *riittävät menettelyt ja valtuutettujen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamisesta*.

Hallituksen on *vuosittain* arvioitava hallinto- ja johtamisjärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa *sekä pidettävä ne ajantasaisina*. *Valtuutettujen on pidettävä hallitusta koskevat toimintaperiaatteet ajantasaisina*.

8 a §
Valtuutetut

Kevassa on 30 valtuutettua, joilla kullakin on yksi henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtuutetun ja varavaltuutetun on oltava hyvämaineisia. Valtionvarainministeriö määrää valtuutetut neljäksi vuodeksi kerrallaan.

— — —

9 §
Hallitus

— — —

Hallituksessa on yksitoista jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kolme ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä edustavien edustavimpien valtakunnallisten neuvottelujärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kaksi ja heidän varajäsenensä valitaan Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kuusi ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien keskusjärjestön ja hyvinvointialueiden yhteisesti ehdottamista henkilöistä. Valtuutetut määräävät varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoit-
minnan asiantuntemus. Hallituksessa on oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

— — —

8 a §
Valtuutetut

Kevassa on 30 valtuutettua, joilla kullakin on yksi henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtuutetun ja varavaltuutetun on oltava hyvämaineisia. Valtionvarainministeriö määrää valtuutetut ja varavaltuutetut kunta- ja aluevaalien toimitamisvuoden marraskuun 1 päivänä alkavaksi nelivuotiskaudeksi.

— — —

9 §
Hallitus

— — —

Hallituksessa on *enintään kolmetoista* jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kolme ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstöä edustavien edustavimpien valtakunnallisten neuvottelujärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kaksi ja heidän varajäsenensä valitaan Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT:n ehdottamista henkilöistä. Hallituksen jäsenistä kuusi ja heidän varajäsenensä valitaan kuntien keskusjärjestön ja hyvinvointialueiden yhteisesti ehdottamista henkilöistä. *Lisäksi hallituksessa voi olla kaksi sijoitustoimintaan erikoistunutta asiantuntijajäsentä.* Valtuutetut määräävät varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoit-
minnan asiantuntemus. Hallituksessa on *koko-
naisuutena* oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus *sekä muu sen tehtävän hoitamisen vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus.* Hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantunte-
muksen ja muun tehtävän vaatiman ammatilli-
sen pätevyyden voi hankkia valinnan jälkeen
kohtuullisessa ajassa.

— — —

14 a §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saa olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkursissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Poikkeus voidaan myöntää, jos se ei vaaranna Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

14 a §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saa olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkursissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Poikkeus voidaan myöntää, jos se ei vaaranna Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallituksen puheenjohtajan sekä puolet hallituksen jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole seuraavien yhteisöjen palveluksessa tai toimitusjohtajana:

- 1) vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö,*
- 2) luotto- tai rahoituslaitos tai luotto- tai rahoituslaitoksessa määräämisvaltaa käyttävän luottolaitostoinnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö;*
- 3) rahastoyhtiö, yhteissijoitusyritys tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö;*
- 4) vaihtoehtorahastojen hoitaja, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja tai kolmannen maan vaihtoehtorahastojen hoitaja;*
- 5) 1–4 kohdissa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluva yhteisö.*

Samasta yrityksestä, konsernista tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymästä saa kuitenkin olla palvelussuhteessa tai toimitusjohtajana olevia tai niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseninä olevia enintään yksi kolmasosa hallituksen jäsenistä.

Hallituksen puheenjohtaja ei saa olla 3 momentissa tarkoitetun yhteisön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Hallituksen jäsen taikka toimitusjohtaja ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Hallituksen jäsen *tai* toimitusjohtaja ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Toimitusjohtajaan sovelletaan 3 momentissa säädettyä kelpoisuusvaatimusta. Toimitusjohtaja ei saa toimia 3 momentissa tarkoitetun yhteisön tilintarkastajana.

14 b §

Keskeiset toiminnot

Hallituksen on määriteltävä Kevan keskeiset toiminnot. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia, ja heillä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemus sekä tehtävän vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus. Hyvän työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemuksen ja tehtävän vaatiman ammatillisen pätevyyden voi hankkia valinnan jälkeen kohtuullisessa ajassa.

Mitä 14 a §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös keskeisistä toiminnoista vastaaviin henkilöihin.

15 §

Kevan viranhaltijat

Kevan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Kevan viranhaltijoihin sovelletaan kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia (304/2003).

15 §

Kevan viranhaltijat

Kevan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Kevan viranhaltijoihin sovelletaan *kunnan ja hyvinvointialueen* viranhaltijasta annettua lakia (304/2003).

17 §

Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista Finanssivalvonnalle

Kevan on ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet

17 §

*Ilmoitusvelvollisuus **johtoa ja keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä** koskevista muutoksista Finanssivalvonnalle*

Kevan on ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa *sekä 14 b §:ssä tarkoitettuja keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä* koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys

ja toimitusjohtaja täyttävät 9, 14 ja 14 a §:n mukaiset vaatimukset.

siitä, että *he* täyttävät 9, 14, 14 a ja 14 b §:n mukaiset vaatimukset.

22 §

Sijoituspäätösten valmistelu ja tekeminen

Eläkevastuurahaston varojen sijoittamistoiminnan on oltava itsenäistä. Kevalla on oltava sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö.

Hallitus tai toimitusjohtaja saa luovuttaa päätösvaltaansa sijoitustoimintaan liittyvissä asioissa ainoastaan sellaiselle Kevan palveluksessa olevalle henkilölle, joka ei samanaikaisesti ole työsopimukseen taikka muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa hänen itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön.

Kevan puolesta sijoituspäätöksiä valmistelevat henkilöt eivät saa samanaikaisesti olla työsopimukseen tai muuhun sopimukseen perustuvassa taikka muussa heidän itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön.

Keva voi kuitenkin, sen mukaan kuin hallitus tarkemmin päättää, ostaa omaa sijoitustoimintaansa täydentäviä varojenhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, apuhoitoja tai näihin rinnastettavia muita palveluja Kevan ulkopuolelta edellyttäen, ettei näin vaaranneta sijoitustoiminnan itsenäisyyttä.

22 a §

Sijoitussuunnitelma

Hallituksen on laadittava eläkevastuurahaston varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (sijoitussuunnitelma), jossa on erityisesti otettava huomioon 2 §:ssä tarkoitetut Kevan tehtävät ja 21 §:n 2 momentissa asetetut vaatimukset sijoitustoiminnalle.

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin ja keneltä Keva ostaa 22 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja.

35 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuosittain. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan *soveltuvin osin* kirjanpitolakia.

36 a §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 17 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

2) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;

3) sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta;

4) sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta;

5) kunta-alan, hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta.

35 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuosittain. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kirjanpitolakia, *ei kuitenkaan sen 7 a lukua*.

36 a §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 17 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

2) *sijoitussuunnitelmasta sekä 22 §:n 4 momentissa tarkoitetuista Kevan omaa sijoitustoimintaa täydentävistä varojenhoitopalveluista, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluista, aputoiminnoista tai näihin rinnastettavista muista palveluista;*

3) *tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;*

4) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;

5) sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta;

6) sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta;

7) kunta-alan, hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 35 §:n 6 momenttia ja 36 a §:n 3 kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammi-kuuta 2029. Tämän lain voimaan tullessa määrättyinä olevien valtuutettujen toimikausi jatkuu 31 päivään lokakuuta 2029.